

Rudzātu
speciālajā
internātskolā
atklātas
arodapmācības klases.
► 2. lpp.

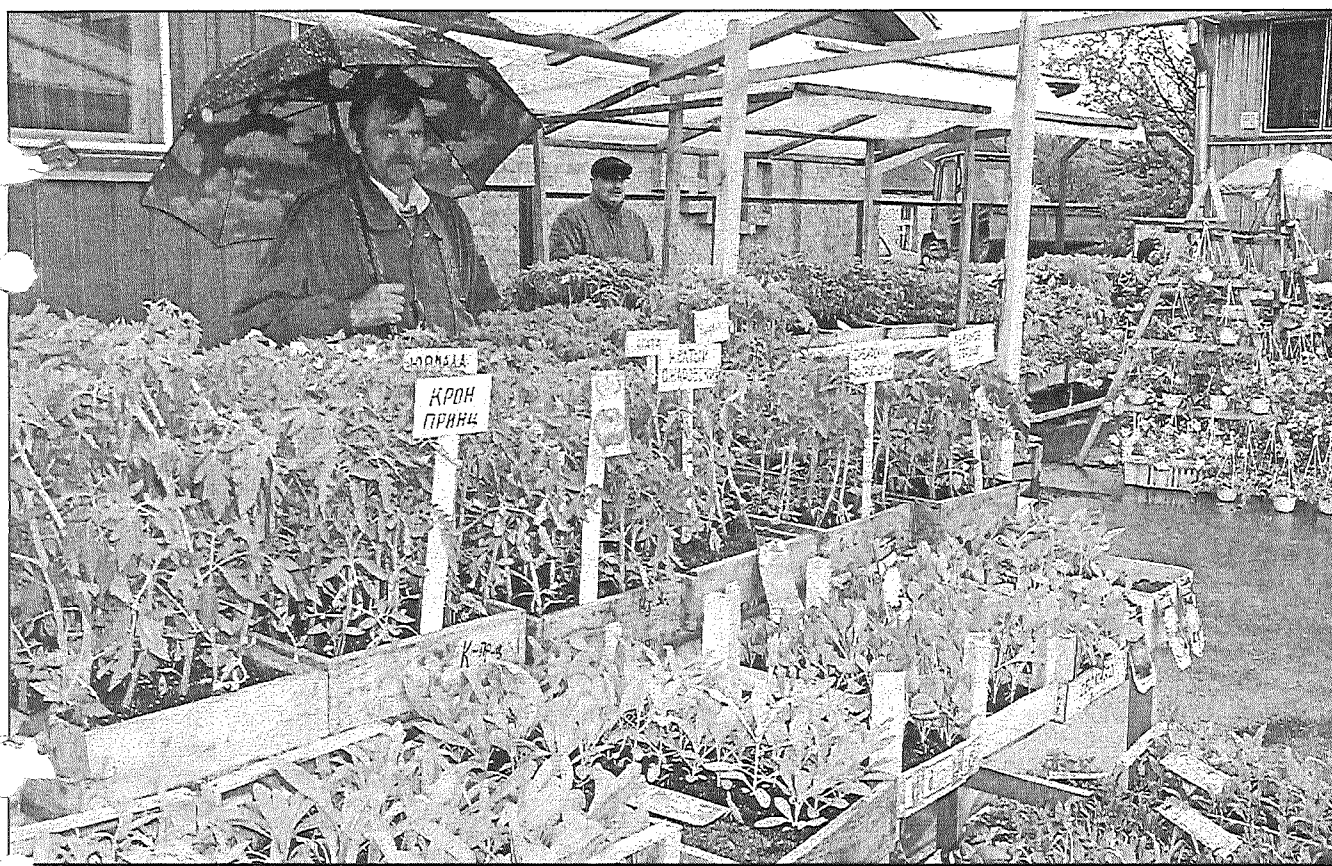

Skolās
izskan
pēdējais
zvans.
► 4. lpp.

Līvānu
slimnīcā
jauns
ultrasonogrāfs.
► 6. lpp.

Stādīt var līdz Jāņiem

Stādu audzētāju un pārdevēju Ivanu Smirnovu Preiļu tirgū labais noskaņojums nepamet. Stādīt var līdz pat Jāņiem, viņš saka, un gan jau laiks kļūs siltāks. Foto: M.Rukosujevs

Lietus, auksts un spēcīgs ziemeļu vējš, nakts sals līdz minus pieciem un septiņiem grādiem, — tik kaitīgi pavadoņi ziedoņa mēnesim maijam reti kad piedzīvoti. Apsaluši ziedošie ķirši, ābeles, cerīni un pat oši un agrāk salapojšie ozoli.

Tik auksts sējas mēnesis sen nav piedzīvots, spriež laucinieki, bažīgi sekodami kārtējām laika prognozēm. Aukstums ietekmē arī stādu tirgotājus, kuriem katru gadu no aprīļa līdz jūnijam ir liels «ražas laiks». Arī pirmsdien Preiļu tirgū varēja ieraudzīt lietussmēteļus ievīstījušos un zem lietussargiem paslēpušos tirgotājus, pietiekoši plašā izvēlē stādus, taču pircēju visai maz.

No kāda uzņēmuma palīg-saimniecības siltumnīcām kastītes ar zaļiem un pat ziedošiem dēstiem piegādātas traktora piekabē. Stādu pārdošanai norīkotā strādniece

stāstīja, ka šogad pircējiem puķu un dārzeņu stādi tiek piedāvāti ļoti plašā sortimentā. Viņa minēja veselu sarakstu ar pazīstamāku puķu nosaukumiem: ciniņas, lauvmutītes, lefkojas, daudzu šķirņu samtenes, rudbekijas, celoizjas, kā arī svešādākas puķes. Cena no trīs līdz pieciem santīmiem par stādiņu. Pie katras stādu kastītes piestiprinātā lapinā redzams, kā šī puķe izskatīsies, kad pienāks ziedēšanas laiks. Īpašs statīvs ierīkots podiņiem ar petūnijām, taču rupjās lietussāpes nesaudzīgi kapāja maigās krāsainās ziedlapas. No lietussāpēm vajadzēja arī pircēji. Tak jau beidzot jāklūst siltākam laikam, teica kāda kundzīte, kura šeit vēlējas nopirkt dažus ziedošu samteņu stādus — kapsētai — un desmit kāpostu stādus. Dzīvoju pilsētā, pircēja atbildēja uz jautājumu, kāpēc tik maz. Arī pērn iestādījusi desmit, galviņas izaugušas milzīgas, rau, šitādas, viņa rādīja, bet rudenī nozagtas. Tāpēc arī nozaga, ka labas, rezumē-

ja kāds cits pircējs, kurš šeit izvēlējas tomātu stādus. Šī esot pati labākā stādīšanas nedēļa, jo pie debesīm jauns mēness.

Pieredzējis stādu audzētājs un tirgotājs no Preiļiem Ivans Smirnovs teica, ka par auksto laiku neuztraucoties, kaut arī pagaidām ar tirgošanu ejot slikti. Zaudējumu nebūšot. Stādīt var līdz pat Jāņiem, viņš teica, un gan jau izpirks, laiks uzlabosies. Zem paša uzriktās plēves nojumes novietotas kastes ar tomātu dēstiem. Cena — desmit santīmi par stādu. Pārdošanā arī vairāk pieprasītās puķes — salmenes, asteres, lauvmutītes, lefkojas, vasaras flokši, krāsainas margrietīņas. Viens stādiņš maksā piecus santīmus, Pirmās sēklas kastītes kaisītas jau martā, pēc tam dēsti izpikēti siltumnīcā. Ar stādu audzēšanu nodarbojas jau ceturto gadu. Konkurence palielinājusies puķu stādu audzēšanā, bet tomātu dēstu piedāvājums pārāk liels nesot vis. Pat samazinājies, jo

daudziem siltumnīcās izaudzētie stādi nosaluši.

Pie blakus galdiņa kāda tirgotāja aicināja nopirkt kāpostu stādus. Ar šo produkciju problēmu neesot, pircēju netrūkstot arī aukstā laikā. Vēl tālākai kaimiņienei priekšā noliktas kastītes tikai ar dekoratīvajiem augiem. Stādīšanai akmensdārzos vai arī kapsētās, ko tuvinieki īpaši cenšas apzaļumot tieši pavasaros, lai icaug līdz kapusvētkiem. Šai pārdevējai savas siltumnīcas nav. Stādus audzējot dārzā. Pensijas nepietiek, lai varētu samaksāt par dzīvokli, stādīja tirgotāja. Jāpiepelnās ar stādiņu tirgošanu.

Stādu tirgū pēc silta, saulaina laika ilgajās visī. Pārdevēji, lai drīzāk pārdotu šī pavasara audzējumu, kuriem kastītēs pavadītais laiks nāk par sliktu. Un arī stādiņi, kuru saknītes alst ātrāk nokļūt siltā, mitrā zemē, augt, ziedēt un ienākties. Ziemeļu vasara tik īsa, un tik daudz kas jāpaspēj.

L.Rancāne

«Fotons» orientējas elektrības jomā

Līvānu 2. vidusskolas 9.a klases komanda «Fotons» ieguvusi tiesības piedalīties «Latvenergo» rīkotā konkursa «Kam gaišākā galva» pusfinālā. Skolēniem tas nenācās viegli, jo bija jāsaņem 489 komandu konkurencē. Konkursa neklātienēs daļai bija iesūtīti mājas darbi no 236 komandām. Iesūtītos mājas darbus izvērtēja ekspertu komisija, piešķirot punktus par katra uzdevuma risinājumu.

Pagājušajā gadā komandai «Fotons» pietrūka tikai sešu punktu, lai piedalītos ceturtdaļfinālā. Skolēni par elektrību mācījās fizikā, savā skolā organizēja arī elektrodrošības kampaņu. Šogad komanda, cerot uz uzvaru, atsāka cītīgu gatavošanos. Lasīja enciklopēdijas, rēķināja dažādus fizikas uzdevumus par elektrību un elektrisko lauku. Pēc ceturtdaļfināla spēlēm komanda ar gandarījumu uzzināja, ka tā var piedalīties arī pusfinālā spēlēs.

Komandā «Fotons» piedalās Dmitrijs Miņins, Artjoms Rakusovs, Rīta Rusiņa, Dana Makarušina, Aleksandrs Krotovs, Antoņina Mironova, Aleksandrs Kuzmins, tās konsultante ir 9. a klases audzinātāja, fizikas un matemātikas skolotāja Taisija Grabļevska.

Klātienēs sacensības tiek rīkotas kā televīzijas spēle. Finālspēle būs skatāma 28. maijā LTV 1 pulksten 17.25 (atkārtojums 31. maijā pulksten 15.00).

Katru gadu komandas uzvarētājas un konsultanti kā balvu saņem apmaksātu atpūtas un izklaides braucienu uz kādu no ārvalstīm. Šogad pirmās vietas ieguvēji dosies ceļojumā uz Tunisi.

Dažādas skolas vecuma bērnu akcijas un konkursus, lai izglītotu nākamās elektroenerģijas lietotāju paaudzes, kā arī informētu elektrodrošības jomā, VAS «Latvenergo» rīko jau deviņus gadus pēc kārtas. Tie notiek sadarbībā ar Izglītības un zinātnes ministrijas Izglītības satura un eksaminācijas centru.

L.Rancāne

AKCIJA IEMŪŽINI VASARAS SKAISTĀKOS MIRKĻUS

«NOVADNIEKS» kopā ar
fotosalonu «MINOX»
(Līvāni, Rīgas ielā 79) rīko akciju!

Abonē «Novadnieku»
jūnijam, jūlijam, augustam
un vinnē fotoaparātu
KODAK-KB20 un fotoalbumus.

Novadnieku var abonēt visās pasta nodaļās, pie lauku pastniekiem un Internet mājas lapā www.novadnieks.lv. Izmantojiet abonēšanu ar atlikto maksājumu, abonējot laikrakstu redakcijā.

Abonēšana līdz 27. maijam.

NEPALIEC BEZ SAVA
«NOVADNIEKA» VASARĀ!

Loterijā piedalās arī gada abonenti.

Loterijas organizēšanas atļauja nr. 133.

Aktuālākais
nākamajā numurā:

- LETTGLAS — par nākotni bez raizēm.
- Kā jūtas Latgales zemnieks Eiropas Savienībā.

NACIONĀLĀS ZIŅAS

Autovadītāji! Respektē gājēju!

Ceļu policijas pārvaldes (CPP) priekšnieka palīdze Inga Ābele informē, ka liela daļa no autoavāriju upuriem ir gājēji — no 1. janvāra līdz 21. maijam dzīvību zem automašīnu riteņiem zaudējuši 78, bet savainojumus sadursmēs ar transportlīdzekļiem guvuši 600 gājēji. CPP priekšnieks Visvaldis Puķīte norāda, ka autovadītājiem vairāk vajadzētu respektēt gājēju tiesības uz ceļu un, jo īpaši, cienīt viņu tiesības neapdraudēti šķērsot ielu pa gājēju pārejām, tāpēc ceļu policija vasaras mēnešos, kad transporta kustība uz ceļiem un ielām ir krietni intensīvāka, gājēju pāreju noteikumu ievērošanai pievērsīs īpašu uzmanību. Uz gājēju pārejām Latvijā kopš gada sākuma notriekti 64 cilvēki, no kuriem četri gājuši bojā. 11 no šajos satiksmes negadījumos miesas bojājumus guvušajiem savainoti uz gājēju pārejām, pie kurām uzstādīti luksofori, bet pārējie 49 — uz neregulējamām gājēju pārejām.

Pielaiko sev partiju!

Sabiedriskās politikas portāls «politika.lv» izveidojis interaktīvu anketu «Pielaiko partiju», kur interneta lietotāji var salīdzināt savu viedokli ar politisko partiju nostāju dažādos sabiedrībai nozīmīgos jautājumos. Interaktīvajā anketā kopumā iekļauti 17 jautājumi, uz kuriem atbildēja deviņu populārāko partiju Eiroparlamenta vēlēšanu sarakstu pieci pirmie kandidāti.

Ziedoiet, ziedoiet, ziedoiet...

No 16 partijām un partiju apvienībām, kas iesniegušas savus kandidātu sarakstus Eiropas Parlamenta vēlēšanām, visvairāk ziedojumu kopš gada sākuma saņēmusi partija «Jaunais laiks» — vairāk nekā 74 500 latu. Otrajā vietā ir Sociāldemokrātiskā strādnieku partija, kura ziedojumos saņēmusi 63 200 latu. Tai seko Tautas partija, kurai saziēdoti 40 720 latu, Zaļo un zemnieku savienība ar 37 825 latiem un Tautas saskaņas partija ar 18 189 latiem. Seciniet, vai šie skaitļi liecina par zemo nabadzības līmeni valstī vai arī jautājumu var uzdot citādi, kas ziedo šos tūkstošus un kuru vēlmē pēc tam pilda partijas.

Jūnijs nāks ar karstu laiku

Jūnija pirmās dekādes sākumā Latvijā būs lielākoties neliels mākoņu daudzums, ļoti silts un sauss laiks. Lēns vējš. Gaisa temperatūra naktī līdz plus 14 grādiem, bet dienā plus 23, plus 29 grādi. Ap dekādes vidu laika apstākļi pasliktināsies, gaidāms lietus, pūtīs brāzmais ziemeļu vējš. Dekādes beigās atsevišķās naktīs iespējamas salnas līdz mīnus viena grādam, bet dienā gaiss iesils tikai līdz plus 16 grādiem. Otrajā dekādē saglabāsies nepastāvīgs, vēss un pārsvarā mākoņains laiks. Bieži līs. Dienā gaiss sasils līdz plus 14, plus 20 grādiem. Dekādes beigās laika apstākļi uzlabosies un kļūs siltāks. Trešās dekādes sākumā gaidāms īslaicīgs lietus, pērkona negaiss. Gaisa temperatūra būs ap plus 15, plus 20 grādiem. Toties dekādes vidū līs maz un gaiss sasils līdz plus 22, plus 25 grādiem. Taču turpmāk atkal gaidāms lietus un kļūs vēsāks.

Ziņas sagatavoja T.Elste

NOVADNIEKS

Redaktore Tamāra Elste

Pasūtījuma indekss 3033.

Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.

Izdevējs — SIA «Novadnieks. Redakcija».

Redakcijas adrese: Brīvības ielā 14, Preiļi, LV-5301.

Elektroniskais pasts: novadnieks@axel.lv

Tālr. 1-53-07056, mob. tel. 9410288 (redaktorei),

1-53-07057 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana),

1-53-07058, 1-53-07059 (žurnālistiem). Fakss 1-53-07057.

Par sludinājumu saturu atbild to iesniedzējs.

Laikrakstā publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo

redakcijas viedokli.

Pārpublicējot atsauce uz «Novadnieku» obligāta.

Laikraksts iespiests SIA «Latgales druka» Rēzeknē.

Mājas lapa internetā: www.novadnieks.lv

Laikraksts iznāk astoņas reizes mēnesī
(otrdien, piektdien).

INFORMĀCIJA

Neatlaidība ved uz mērķi

● Latvijas Bērnu fonda priekšsēdētājs Andris Bērziņš un Rudzātu speciālās internātskolas direktore Gunta Jaudzema visus mērķus spēj pietiekami skaidri un emocionāli iztēloties un tos īstenot arī reālajā dzīvē. Birztaļā, kur stāv Preiļu rajona pašvaldību vadītāji, Saeimas priekšsēdētāja Ingrīda Ūdre, Vācijas Kristīgā bērnu fonda sabiedrisko attiecību speciāliste Isabell Reusch un citi pasākuma dalībnieki, septembrī jau būs rehabilitācijas māja.

Naudu finansējumam apmēram 80 000 latu apjomā sagādājuši sponsori — Vācijas Kristīgais bērnu fonds, «Latvijas gāze», Unibanka, LMT, «Rīgas piensaimnieks» u.c.

Svētdien, 23. maijā Rudzātu speciālajā internātskolā tika reprezentēti Latvijas Bērnu fonda vērienīgā projekta otrās kārtas darba rezultāti. Īsā laika periodā tika projektēta un uzcelta metāla un kokapstrādes darbnīca zēniem, iekārtota moderna šūšanas klase meitenēm. Jauni darbgaldi, šujmašīnas — tas viss skolas audzēkņiem darba iemaņu apgušanai, lai, kļūstot pieauguši, viņi varētu sekmīgāk integrēties sabiedrībā un spētu sev pelnīt iztiku.

VĒSTURE

■ 2000. gadā tika uzsākta skolas attīstības projekta I kārtā — par Bērnu fonda piesaistītajiem līdzekļiem (44500 latu) tika atjaunota dzīvojamā ēka, to pārbūvējot par internātu 14 audzēkņiem.

■ 2002. gada septembrī tika uzsākta divu dzīvojamu māju celtniecība. 2003. gada 31. maijā tās tika nodotas ekspluatācijā. Māju celtniecība 176 000 latu apmērā tika finansēta no Latvijas bērnu fonda piesaistītajiem ziedojumiem.

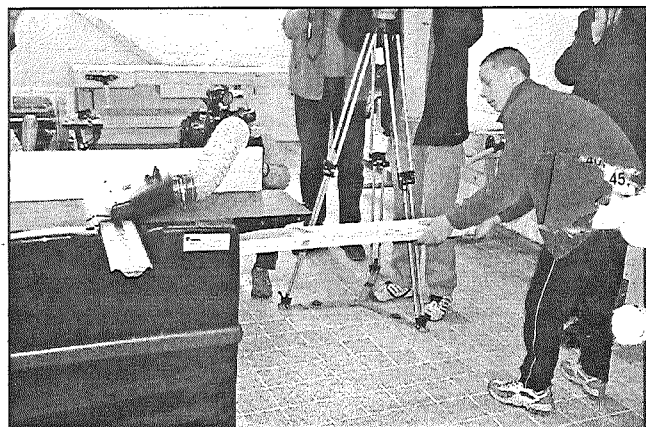
■ 2003. gada oktobrī tika uzsākta pilotprojekta II kārtā — jaunu arodapmācības darbnīcu celtniecība 85 000 latu apmērā.

— Tas, kam cilvēks nešaubīgi tic, kļūst par viņa realitāti. Viņš netic tam, ko redz; īstenībā viņš redz to, ko jau ir nolēmis redzēt, — savādāk pat nav iespējams uzrunāt Latvijas Bērnu fonda priekšsēdētāju, 8. Saeimas deputātu ANDRI BĒRZINU, lai uzklāstu viņa domas par paveikto Rudzātos un ne tikai:

— Latvijas Bērnu fonda darbojas jau septiņpadsmit gadus. Šajā laikā bez lieka skaļuma, bet mēģniecīgi esam centušies darbu orientēt un organizēt tā, lai palīdzību sniegtu pēc iespējas vairāk

bērniem visā Latvijā. Lai uzlabotu viņu sadzīves apstākļus, izmantojot visus iespējamus līdzekļus un darba metodes, kas ir sabiedriskas organizācijas rīcībā. Analizējot paveikto, jāsecina, ka pirms daudziem gadiem nospraustie darba virzieni ir bijuši pareizi, tie savu aktualitāti nav zaudējuši arī tagad. Esam centušies atbalstīt bērnus invalīdus un bērnus no maznodrošinātām ģimenēm, bāreņus, studentus, daudz bērnu ģimenes, esam snieguši palīdzību bērnu namiem un internātskolām. Arī Preiļu rajona bērniem.

Pateicoties ārvalstu un vietējiem sponsoriem, sadarbībā ar Izglītības un zinātnes ministriju un Preiļu rajona padomi Latvijas Bērnu fonda realizē vienu no saviem lielākajiem projektiem — pilotprojekta izveide Latvijā bērniem ar garīgās attīstības traucējumiem uz Rudzātu speciālās internātskolas bāzes. Projekta mērķis ir uzlabot speciālās internātskolas audzēkņu sadzīves apstākļus, nodrošināt atsevišķās telpās mācību procesu un dzīvošanu. Izveidot mūsdienu prasībām atbilstošu materiāli tehnisko bāzi un nodrošināt kvalitatīvu darba apmācību jauniešiem, kas dotu iespēju šiem jauniešiem

● Skolas audzēkņi demonstrē, kā ēvelmašīnā tiek apstrādāts kokmateriāls.

būt noderīgiem sabiedrībai, ar savu darbu nopelnīt sev iztiku. Cilvēkam ar garīgās attīstības traucējumiem dzīvē darba iemaņām ir sevišķa nozīme. Un svarīgākais, ko mēs vēlamies, realizējot šo projektu — uzlabot bērnu un jauniešu rehabilitāciju un korekcijas iespējas.

Ir uzceltas un labiekārtotas dzīvojamās mājas bērniem, metāla un kokapstrādes darbnīcas, iekārtots šūšanas un darbapmācības kabinets, tiek labiekārtota teritorija. Ceram, ka septembrī ekspluatācijā varēsīm nodot arī rehabilitācijas centru jauniešiem.

Tā nav vienīgā palīdzība, ko fonds sniedz Preiļu rajona bērniem un ģimenēm — vairāk nekā 50 bērni saņem ikmēneša sponsornaudu no ārzemju labvēļiem, jau vairāk nekā desmit gadus Preiļos organizējam bērnu invalīdu nometnes, sniedzam materiālu atbalstu studentiem un daudz bērnu ģimenēm.

Jāpiebilst, ka bez vērienī-

giem būvdarbiem pie Rudzātu speciālās internātskolas pašiem gadiem ir veikti un turpinās grandiozi teritorijas labiekārtošanas darbi no Preiļu rajona padomes puses. 2001. gadā teritorijas labiekārtošanai rajona padome iztērēja 5000 latus, 2002. gadā darba apjoms izmaksāja 2026 latus, 2003. gadā — 20 000 latu, bet jau 2004. gadā labiekārtošanas darbu pabeigšanai ielānoti 24 000 latu un 14 000 latu apmērā tika paņemts kredīts no Valsts kases.

Spēja neatlaidīgi turpināt iesākto par spiti šķēršļiem un neveiksmēm ir cilvēku pašnovērtējuma rādītājs. Neatlaidība ir tā, kas neklūdīgi ved uz mērķi — ja tev būs gana neatlaidības pietiekami ilgam laikam, tad tu, visticamāk, beigu beigās panāksi nodomāto, tā, vērojot pilotprojekta realizācijas gaitu Rudzātos, var secināt par cilvēkiem, kas strādā skolā, Latvijas Bērnu fondā un Preiļu rajona padomē.

T.Elste

OTRDIENAS
INTERVIJA

Kad INESE JAUNUŠĀNE, Jersikas pamatskolas direktore, vēl bija maza meitene, viņa stāstīja, ka dzimtā puse ir Dzintarā. Tā toreiz saucās kolhozs, kurā atradās Rimičāni. Tagad tie ietilpst Vārkavas novadā. Inese izauga brāļu un māsu pulciņā. Starp siltajām atmiņām par bērnības dienām, ko tagad Inese reizēm pastāsta saviem dēliem Mārtiņam un Jānim, vieta ir arī mammai un viņas mātai – dvīnei. Abas dzīvoja kaimiņos, un mazotnē Inesei ar brālēnu reizēm pat sajuka, kura mamma kuram pieder. Arī tagad abas ir līdzīgas, sevišķi, ja ietērpjas vienādās kleitās, kā tas bija redzams Ineses pārcilātājās fotogrāfijās. Arī tētim bija dvīņu māsa.

● Inese bērnības rotaļās visbiežāk bija kopā ar savu brālēnu, kas dzīvoja kaimiņos.

Lepojamies ar tiem, kas aizgājuši tālu

— Skolas vēsture papildināta ar neparedzētu notikumu, kad bez iepriekšējas pieteikšanās piejums ieradās izglītības un zinātnes ministrs Juris Radzevičs. Ar ko jūsu skola izpelnījies tādu uzmanību?

— Domāju, ka tas notika pilnīgi nejauši, braucot uz Daugavpili un ieraugot ceļazīmi, ka šeit atrodas skola. 6. klasē bija tikko sācies valsts pārbaudes darbs. Pēc tā oficiālās sāksnās atgriezās savā kabinetā, lai turpinātu kārtējos dienas darbus, un pēkšņi durvis parādījās svešs cilvēks. Gribēju izteikt izbrīnu, sak, cik jūs izskatāties līdzīgs mūsu jaunajam ministram. Bet ieraudzīju viņa pavadonpus – Izglītības un zinātnes ministrijas darbiniekus, ko pazīstu sen, un apjautu, ka tas patiešām ir ministrs. Mēs izstaigājām skolu, pārrunājām dažas ar izglītību saistītas problēmas. Ministrs vēlējas uzzināt, kā sokas ar skolotāju tālākizglītību, kā mazajās lauku skolās pedagogiem klājas ar daudzajām specialitātēm, jo nevar iztikt tikai ar viena priekšmeta mācīšanu.

Man šķiet, ka viņam šeit patika. Ministrs aizbrauca ar pārliecību, ka arī laukos ir skolas, kurās viss ir normāli, tiek ievērotas visas prasības, un ka arī problēmas nav tik lielas. Vienkārti tie ir jautājumi, ar kuriem jāstrādā. Bet es teipaldies visiem saviem darbiniekiem, jo gandarījums bija lielāks, nekā tad, ja mēs, ministru gaidot, būtu pūlējušies, noberzuši un sliekšņus un darījusi sazinātos. Skolas telpas un tās apkārtnē bija sakārtotas kā vienmēr.

— Kādiem jautājumiem tomēr vēlējāties pievērst ministra uzmanību?

— Par skolotāju tālākizglītību. Ka visiem skolotājiem jābūt ar augstāko pedagogisko izglītību, lai varētu strādāt savā specialitātē. Tajā pašā laikā tiek ieviesti jauni mācību priekšmeti, piemēram, ētika sākumskolās, un kļūst aktuāls jautājums par to, kurš skolotājs un ko var mācīt. Fizikas un matemātikas skolotāji galvenokārt bija tie, kas skolās uzņēmās mācīt datorzinības, bet atbilstošas specialitātes viņiem šajā priekšmetā nav. Mazajām lauku skolām ir ļoti grūti nodrošināt, lai visus priekšmetus mācītu speciālisti. Viena priekšmeta skolotājam nodrošināt stundu skaitu nav iespējams, tāpēc visiem pedagogiem ir divas un pat trīs specialitātes. Tā man kā direktorei ir liela problēma, ja priekšmeta skolotājam ir jāapgūst otra specialitāte, bet līdzekļu mācībām viņam nav un ar skolotāja darbu arī nevar nopelnīt. Tāpēc vajadzīgs skolotāju tālākas izglītības atbalsta fonds, kā tas bija agrāk, kad pedagogiem tika atmaksāti 75 procenti no mācību maksas, apgūstot otro specialitāti.

— Jersikas pamatskolu par savējo saucat 20 gadus. Jau deviņus gadus esat aizvadījusi skolas direktors amatā. Ko izdevies panākt?

— 1984. gads manā dzīvē bija bagāts ar ļoti lieliem notikumiem. Absolvēju augstskolu, apprecējos, piedzima pirmais dēls – Mārtiņš. Šajā gadā iestājos arī darbā Jersikas pamatskolā. Tā bija tuvākā darba vieta Līvāniem, kur dzīvojām kopā ar vīru Alfrēdu. Mācīju fiziku un biju pionieri vadītāja, kļuva par direktora vietnieci. Kad mainījās vadība, kolektīvs direktora amatā vēlējas redzēt mani.

Par visu, kas skolā paveikts pēdējos gados, nevaru runāt pirmajā personā, ka to esmu izdarījusi es. Tas ir visas skolas pedagogu komandas nopelns, un tāpēc man ir jāsaka – mēs.

Tajā laikā mums ļoti svarīgs jautājums bija par to, lai skola vispār pastāvētu, lai pār to nesavilkto slēgšanas draudi. Skolā mācījās 65 skolēni, to savā bilanciētikko bija pārņēmusi pašvaldība. Apkārtnes ģimenes izvēlējās pilsētas skolas. Mums bija ļoti svarīgi panākt, lai sabiedrībā domāšana izmainās. Bija strauji jāceļ skolas prestižs. Skola veda savus skolēnus uz visiem konkursiem un sacensībām, kas notika rajona mērogā, labākos skolēnus sūtīja uz olimpiādēm. Skolotāji papildus gatavoja bērnus šim zināšanu un erudīcijas pārbaudēm. Skolēni sāka iegūt aizvien labākas vietas. Jāņem vērā, lai mūsu skolēni laikus nokļūtu uz konkursa sākumu Preiļos, viņiem jāceļas jau pulksten sešos rītā.

Tagad sporta sacensībās mūsu skolēni tik bieži iegūst godalgas, ka reizēm jau atturamies no piedalīšanās sacensībās, ja, piemēram, tanī dienā ir paredzēts valsts pārbaudes darbs. Esmu jau pierādusi, ka skolotāji vai skolēni zvana no sacensību vietas un informē par kārtējā kausa ieguvu, kā tas nupat bija pēc godalgotas vietas saņemšanas Aigara Fadejeva kausa izcīņas sacensībās ātrslidošanā Valmierā.

Vadība mainījās arī pašvaldībā. Pagasta padomes priekšsēdētāja Maija Spūle uzskatīja par goda lietu skolas tēlu uzspodrināt. Kļuva par pagasta padomes deputāti,

● Vai direktorei būt grūti? Pēc šī jautājuma Jersikas pamatskolas direktore Inese Jaunušāne ar atbildi nesteidzās. Nē, viņa teica apdomājusies, smags ir nevis darbu apjoms, bet lielā atbildība, kuru nevar nolikt uz plauktiņa pirms došanās mājup. Direktors ir cilvēks, no kura skolotāji, skolēni, vecāki gaida padomu pirmām kārtām. Foto: M.Rukosujevs

kas deva iespēju deputātu uzmanību biežāk pievērst skolas vajadzībām. Atvērām piecgadīgo un sešgadīgo bērnu sagatavošanas grupu, kad vēl valsts par to nemaz nemaksāja, lai mazie pierastu pie mūsu skolas un uz šejieni nāktu mācīties arī 1. klasē. Pagasta padome iegādājās autobusu skolēnu pārvadāšanai.

Pašvaldība piešķir naudu mācībās un sportā čaklāko bērnu prēmēšanai. Mēs darijām visu, lai piesaistītu skolēnus. Skolotājiem tas bija kā devīze, — ja skolā nebūs skolēnu, tad arī mums šeit nebūs darba.

Pozitīvās izmaiņas skolā sāka novērtēt arī vecāki. Saņēmām aizvien vairāk pieteikumu par bērnu mācīšanos šajā skolā. Tagad pie mums mācās 120 skolēni. Mūsu skolu labprāt izvēlas arī tie vecāki, kas paši dzīvo un strādā pilsētā, bet savā laikā ir mācījušies laukos, un tāpēc dod priekšroku lauku skolai. Ir skolēni, kurus vecāki šeit iekārto, lai bērni apgūtu latviešu valodu.

Šajā laikā notika arī direktora akreditācija, skolas atestācija. Pirms katra apjomīgāka darba mums liekas, nu, kad būsim ar to tikuši galā, varēsim padzīvot mierīgāk. Bet nekā nebija. Ar darbu ir tā, jo vairāk dari, jo vairāk tā būs. Tas mūs iemācīja rūpīgāk plānot un «salikt pa plauktiņiem», jo visu tāpat nevar paspēt.

Esam daudz strādājuši skolas un pagasta vēstures izpētē, nākamgad atzīmēsim skolas jubileju – 80 gadus.

— Jersikas skolas vārds plaši izskanēja sakarā ar jaunās sporta zāles uzcēlšanu.

— Jā, mēs visi jūtamies ļoti gandarīti par to, ka tas mums izdevās. Kopā ar moderno zāli uzbūvējām arī ēdamzāli. Mēs gribējām, lai lauku skolēniem ir tādas pašas iespējas kā pilsētu bērniem. Nēmam kredītu, domājām. Tas arī bija risks, jo līdz pēdējam brīdim nezinājām, vai mums nauda būs, vai nē, — tie pēdējie 20 procenti, ko cerējām saņemt no valsts. Kad valdības pārstāvji aplūkoja mūsu

uzcelto zāli, atzina, ka esam pelnījuši pat lielāku investīciju, jo bijām pratuši to uzbūvēt, ekonomējot naudu. Uzcēlām arī jaunu šķūni, sakārtojām saimniecības ēkas. Tagad esam sagatavojuši projektu par internāta mājas un pašas skolas telpu renovāciju.

Pa šiem gadiem esmu apguvusi projektu gatavošanu, ko man iemācīja skolotāja Lilioza Silasproģe. Mācījos arī kursus. Vienmēr cenšos izmantot visas iespējas mācīties. Par pirmo ar projektu palīdzību sagādāto naudu nopirkām ķerru, lāpstas un augu stādus, sākām kopt apkārtni. Skola piedalījies ļoti daudz projektos konkursos un bieži guvusi atbalstu. Apkārtnes uzturēšanai kārtībā uz puslīmi darbā pieņemām daļdārznieci. Šādai štata vienībai skolai līdzekļi nav paredzēti, bet es pati esmu uzņēmusies veikt lietvedības darbus, un tādējādi rasta iespēja pieņemt apzaļumošanas speciālisti.

— Nereti tiek runāts par skolēnu zināšanām, salīdzinot tās dažādos laika periodos, par attieksmi pret mācībām, par skolotāja lomu zinību ieguves procesā.

— Skolotājs tajā laikā, kad pati mācījās skolā, varēja katru bērnu iemācīt tā, lai viņš saņemtu stabilu četrtinieku piecu ballu sistēmā, ja bērns pacentās – pat piecnieku. Toreiz gan skolās mācījās sešas dienas nedēļā, ļoti racionāli izmantoja visas 45 minūtes stundā, jo programmas bija vienkāršākas. Tagad mācību saturs ir ļoti sarežģīts, ārzemju ciemiņu priekšā demonstrējam mūsu skolēnu dziļās zināšanas, kas viņus pārsteidz, un no šī līmeņa negribam atkāpties. Taču ārzemēs mācīšanās notiek pēc citas, vienkāršākas sistēmas, stundās neiet uz priekšu, ka-

mēr viņa nav pamatīgi apgūta. Bērni neiegūst tik daudz iezubīto zināšanu, bet lielāku piemērotību dzīvei. Pie mums notiek daudz nevajadzīgu reformu, bet neapgūstam pašu galveno ārzemju pieredzi – iemācīt saprotami.

Līdzīgi pieaugušajiem, kuriem skauz vienam otra pārākums, arī daļai bērnu ir tāda pat attieksme pret citu panākumiem. Nereti skolēnu starpā valda skaudība, kāpēc vienam ir tas, kā otram nav. Pat par nopelnīto atzīmi. Kāpēc tas otrs ir saņēmis tikpat labu atzīmi šajā kontrol darbā kā es, vai tad viņš, kuram ikdienā divnieki, zina tikpat labi kā es? Viņš neņem vērā, ka vērtējums var būt ielikts arī par attīstības dinamiku, par to, ka skolēns, atnākdams uz šo klasi, nav zinājis nekā, bet šī laikā tik daudz apguvis.

Tomēr lielākā daļa bērnu ir tādi, par kuriem patiešām priecājos no visas sirds, viņi ir centīgi, jūtams arī vecāku atbalsts. Lepojamies ar tiem, kas jau daudz sasnieguši.

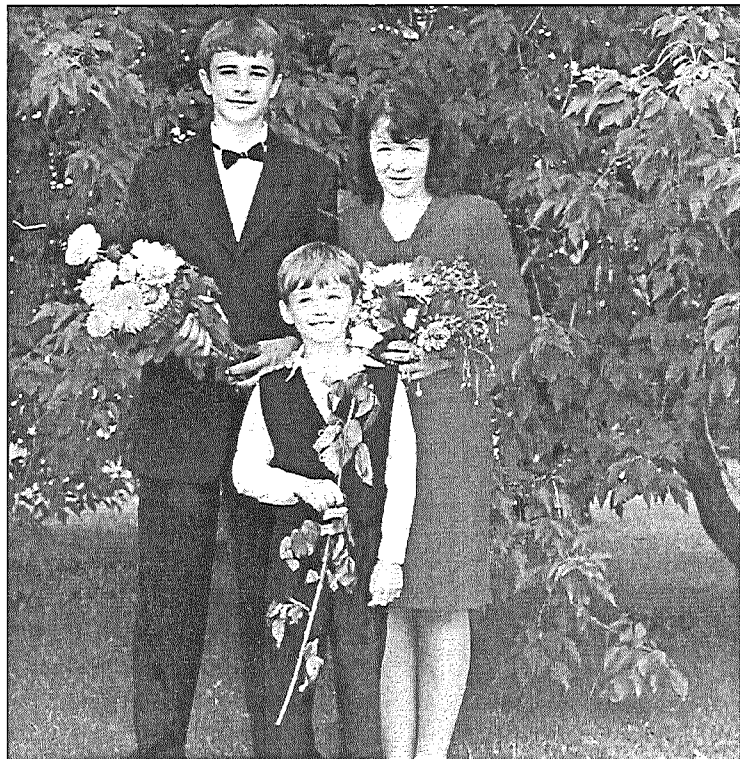
— Par ko jūs uzskatāt pati sevi – par pilsētnieci vai par laucinieci?

— Joprojām dzīvojam Līvānos. Visi saimnieciskie darbi ir ģimenes vīriešu ziņā. Vīrs ir stingrs tētis abiem dēliem. Viņi rūpējas par mājas labiekārtošanu. Mājas man ir tāda miera osta, kurā atgūt spēkus. Tur es neesmu direktore, bet sieva un māte. Vecākais dēls jau ir otrā kursa students Latvijas Universitātē, apgūst vides zinības. Jaunākais mācās skolā, tepat Jersikā. Sevi uzskatu vairāk par laucinieci, jo dienas lielākā daļa tomēr aizrit šeit Jersikā.

— Joprojām dzīvojam Līvānos. Visi saimnieciskie darbi ir ģimenes vīriešu ziņā. Vīrs ir stingrs tētis abiem dēliem. Viņi rūpējas par mājas labiekārtošanu. Mājas man ir tāda miera osta, kurā atgūt spēkus. Tur es neesmu direktore, bet sieva un māte. Vecākais dēls jau ir otrā kursa students Latvijas Universitātē, apgūst vides zinības. Jaunākais mācās skolā, tepat Jersikā. Sevi uzskatu vairāk par laucinieci, jo dienas lielākā daļa tomēr aizrit šeit Jersikā.

— Joprojām dzīvojam Līvānos. Visi saimnieciskie darbi ir ģimenes vīriešu ziņā. Vīrs ir stingrs tētis abiem dēliem. Viņi rūpējas par mājas labiekārtošanu. Mājas man ir tāda miera osta, kurā atgūt spēkus. Tur es neesmu direktore, bet sieva un māte. Vecākais dēls jau ir otrā kursa students Latvijas Universitātē, apgūst vides zinības. Jaunākais mācās skolā, tepat Jersikā. Sevi uzskatu vairāk par laucinieci, jo dienas lielākā daļa tomēr aizrit šeit Jersikā.

— Joprojām dzīvojam Līvānos. Visi saimnieciskie darbi ir ģimenes vīriešu ziņā. Vīrs ir stingrs tētis abiem dēliem. Viņi rūpējas par mājas labiekārtošanu. Mājas man ir tāda miera osta, kurā atgūt spēkus. Tur es neesmu direktore, bet sieva un māte. Vecākais dēls jau ir otrā kursa students Latvijas Universitātē, apgūst vides zinības. Jaunākais mācās skolā, tepat Jersikā. Sevi uzskatu vairāk par laucinieci, jo dienas lielākā daļa tomēr aizrit šeit Jersikā.

● Visiem bērniem vajag ļoti ļoti daudz vecāku mīlestības. Lai viņi zinātu, ka mājas ir vieta, kur viņi var būt drošībā. Tad viņi jutīsies droši arī sabiedrībā. Pedagoģes mīlestību pret visiem skolas bērniem un mātes mīlestību pret saviem dēliem Mārtiņu (no kreisās) un Jāni Inese Jaunušāne dāļajusi nesavtīgi. Foto no Jaunušānu ģimenes albuma.

IZGLĪTĪBA

Skolās izskan pēdējais zvans

Piektdien skolās svinīgi, emocionāli un savilņojoši tika aizvadīta pēdējā zvana diena, ar kuru noslēdzās skolas mācības izlaiduma klasēm. Ikvienā skolā smaržoja narcises un ceriņi, bet izlaiduma klašu audzēkņus varēja pazīt pēc svētku tērpiem, frizūrām un starojošajām sejām.

Līvānu 1. vidusskolā pēdējais zvans izskanēja divreiz. No rīta skolai un skolotājiem pateicību par darbu deviņu gadu garumā teica 106 pamatskolas beidzēji, bet pusdienlaikā svinību zāli piepildīja 12. klašu skolēni, skolotāji, vecāki. Vidusskolēniem labus panākumus eksāmenos vēlēja skolas direktore Dzintra Maija Kručiņa. Direktora vietniece mācību darbā Zeltīte Vanaga nolasīja pedagoģiskās padomes sēdes lēmumu par skolēnu pielaišanu pie eksāmeniem. No 100 skolēniem, kas mācījās četras paralēlklasēs, gala pārbaudījumus varēs kārtot 98 skolēni.

Mazie pirmklasnieki, kurus 1. septembrī, mācību gada sākumā skolas saimē ievadīja divpadsmitie, šoreiz bija tie, kas pavada lielajā dzīvē. Pirmklasnieki bija sagatavojuši apsveikumu dejā un kopā ar Mazo Princi un Lapsu katrai klasei dāvināja ziedošu Planētu, kas klāta ar rožu ziediem. Tie simbolizēja nākotnes sapņus. Izskanēja vidusskolas himna, bet pēc tam visas četras izlaiduma klases savu audzinātāju Tatjanas Polakovas, Elgas Sarnovičas, Irēnas Viļčinskās, Aivara Cimbuļa un skolas direktores vadībā devās pa skaisto ziedu ceļu. Ziedu ceļš ir īpaša Līvānu 1. vidusskolas tradīcija, kuras laikā divpadsmitklasnieki ar saviem skolotājiem izstaigā visus skolas gaitējus un kāpnes.

● Ziedu ceļš pēdējā zvana dienā Līvānu 1. vidusskolā.

Visa šī ceļa garumā abās malās stāvēja skolēni ar ziediem rokās, kurus pasniedz garāmejošajiem izlaiduma klašu skolēniem.

Pēc tam jaunieši devās pagalmā, kur katra klase uz zīmītes uzrakstīja savus kvēlākos sapņus un karstākās vēlēšanās, un kopā ar balonu saišķiem palaida pretī debesīm.

● Visi sapņi piepildās, ja tiem ļoti ļoti tic. Līvānu 1. vidusskolas 12. a klases skolēnu kopā ar audzinātāju Tatjanu Polakovu uzrakstīta vēlēšanās tūlīt celsies pretī debesīm. Foto: M. Rukosujevs

Visvalža mantinieki ceļa sākumā

Jersikas pamatskolā pēdējā zvana diena devītklasniekiem bija notikums, kas savilņoja visu skolu. Jau trešo gadu pēc kārtas šajā dienā skolēni, sākot no 1. klases, kolektīvi devās uz baznīcu, kur draudzes prāvests Fēlikss Šnevelis vadīja īpaši bērniem veltītu svēto misi. Prāvests uzrunāja skolēnus vienkāršā, viņiem saprotamā valodā, 9. klases beidzējiem vēlot labus panākumus gaidāmajos eksāmenos. Prāvests pievērsās tēmai par cilvēka dzīvē svarīgām lietām – darbu un lūgšanām. Ja vienas no tām cilvēkam pietrūks, viņš būs nespējīgs kā putns, kurš ar vienu spārnu nespēj lidot, vai kā laiva ar vienu ari, kas netiek uz priekšu, stāstīja priesteris.

Pēc atgriešanās skolā, ko jau iepriekš bija izrotājusi 8. klase, notika Visvalža mantinieku kronēšanas ceremonija. Visi 12 skolēni no 9. klases saņēma laba vēlējumus tālākai dzīvei. Galvā tika likti Visvalža mantinieku kroņi. Pēc tam pēdējoreiz skanēja skolas zvans, ievadot šīs klases audzēkņiem pēdējo mācību stundu kopā ar klases audzinātāju Ilonu Karpenko. Arī viņa bija sagādājusi saviem audzēkņiem pārsteigumu – videoieraksta demonstrējumu. Šis ieraksts bija tapis pirms četriem gadiem, kad pašreizējie deviņie mācījās 5. klasē.

Jau vakar rajona skolās gan 12., gan 9. klašu absolventiem sākās pirmie gala pārbaudījumi.

L.Rancāne

Apbalvo Preiļu rajona gudrākos skolēnus

Pagājušajā piektdienā Preiļu rajona padomē notika Preiļu rajona izglītības pārvaldes rīkotā valsts un Latgales reģiona mācību olimpiāžu un konkursu laureātu apbalvošana.

Kā savā apsveikumā teica izglītības pārvaldes vadītājs Andrejs

Zagorskis, šobrīd pasaulē svarīgākā ir informācija. Mēs visi dzīvojam laikmetā, kurā zināšanas ir lielākā cilvēka bagātība. Tāpēc ir īpašs prieks, ka Preiļu rajona skolēni ir parādījuši patiešām augstus rezultātus un ieguvuši 28 godalgotas vietas valsts un Latgales reģiona konkursos un olimpiādēs.

Preiļu Valsts ģimnāzijas audzēkņi ieguvuši 7 godalgotas vietas, 6 godalgas ir Līvānu 1. vidusskolas skolēniem, un 4 — bērniem no Preiļu 1. pamatskolas. Vēl augstus rezultātus uzrādījuši audzēkņi no astoņām Preiļu rajona skolām.

Par saviem sasniegumiem valsts un Latgales reģiona olimpiādēs un konkursos skolēni saņēma no

15 līdz pat 100 latiem par katru godalgoto vietu atkarībā no uzrādītajiem rezultātiem. Viņu skolotāji saņēma no 8 līdz 50 latiem par katru sagatavoto audzēkni, kurš uzrādījis augstus rezultātus olimpiādēs vai konkursos.

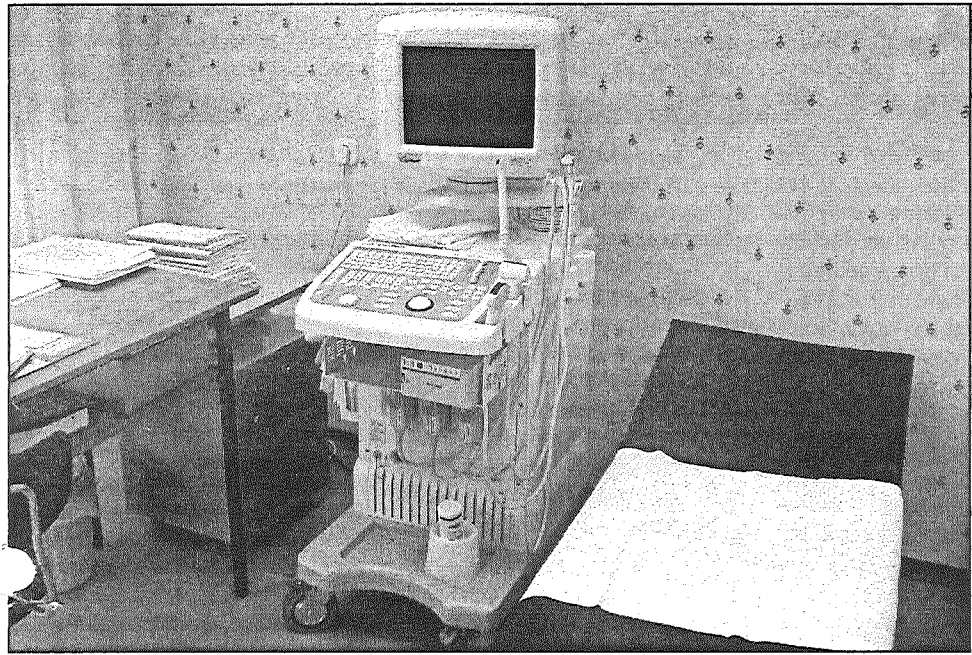
Apbalvošanas pauzēs skolēnus sveica viņu pašu līdzgaitnieki gan ar dziesmām, gan izteiksmīgi

lasītiem literatūras paraugiem. Pasākumu vadīja gudrības un arī Preiļu rajona simbols Krauklis, kurš laiku pa laikam atzina, ka mūsu skolu jaunatne tomēr ir intelligentāka un spējīgāka par viņu — zinošāko no visiem putniem.

J.Micāns

INFORMĀCIJA

Līvānu slimnīcā jauns ultrasonogrāfs

Kopš šīs nedēļas Līvānu slimnīcā telpās pacientiem ir iespējas veikt ultrasonogrāfiskos izmeklējumus ar modernu aparāturu, kādas līdz šim Līvānos nebija. Pacienti šādus izmeklējumus varēja veikt tikai 30-40 km attāļajās kaimiņpilsētās, sarežģītākos gadījumos — pat Rīgā.

Jaunais ultrasonogrāfs ar krāsu displeju un trim zondēm iegādāts cenu aptaujas rezultātā no firmas SIA «Amerilat MD», kas piedāvāja vislētāko variantu — Sono Ace 6000 ultrasonogrāfu par Ls 18 300 latiem, kas tāda līmeņa medicīniskajai aparātūrai ir visnotaļ pieņemama cena un atbilst kvalitātei. Ar jauno aparāturu iespējams veikt vēdera dobuma orgānu, vairogdziedzeru, grūtnieču, kā arī ginekoloģiskos, uroloģiskos un locītavu izmeklējumus. Aparatūra piedāvā arī papildus funkcijas, piemēram, iespēju izmeklēt asinsvadus, kā arī veikt izmeklējumus gan caur

vēdera dobumu, gan vagināli. Līvānos ir trīs speciālisti, kas pacientiem var veikt ultrasonogrāfiskos izmeklējumus. Ultrasonogrāfiskos izmeklējumus pacienti varēs saņemt gan ar ģimenes ārsta nosūtījumu, gan arī bez tā, par pakalpojumu maksājot paši. Maksas tarifs tiks noteikts tuvākajā laikā, taču tie varētu būt pietuvināti izceļojumiem, kādi ir kaimiņu pilsētās, kur ultrasonogrāfiskie izmeklējumi bez nosūtījuma maksā ap 5-7 latiem.

vēdera dobumu, gan vagināli. Līvānos ir trīs speciālisti, kas pacientiem var veikt ultrasonogrāfiskos izmeklējumus. Ultrasonogrāfiskos izmeklējumus pacienti varēs saņemt gan ar ģimenes ārsta nosūtījumu, gan arī bez tā, par pakalpojumu maksājot paši. Maksas tarifs tiks noteikts tuvākajā laikā, taču tie varētu būt pietuvināti izceļojumiem, kādi ir kaimiņu pilsētās, kur ultrasonogrāfiskie izmeklējumi bez nosūtījuma maksā ap 5-7 latiem.

Vakarskola atklāj izremontēto sarīkojumu zāli

Līvānu novada vakara (maiņu) vidusskola, kurā mācās vairāk kā simts 7.-12. klašu skolēnu, atklāja svaigi izremontētu sarīkojumu zāli. Vakarskolas ēkā, kas celta piecdesmitajos gados kā «partijas māja» šobrīd saimnieko vakarskola un dažas Līvānu 2. vidusskolas klases. Sarīkojumu zālē pirms remonta bijusi sporta zāle ļoti sliktā stāvoklī, ar noplūdušiem griestiem, pārkrāsotu parketu un basketbola groziem pie sienām. Pateicoties skolas direktores Ilzes Vanaņas uzņēmībai, zālē veikts

liels remonts par salīdzinoši nelielu summu — 3000 latu. Šajā summā ietilpst četru lielu stikla pakešu logu un radiatoru nomaiņa, griestu remonts, apgaismes ķermeņu un divu divviru durvju iegāde, sienu līdzināšana, krāsošana un tapešu iegāde, parketa slīpēšana un lakošana. Visi būvdarbi veikti pašu celtniecības speciālistu spēkiem, neizmantojot dārgu būvfirmu pakalpojumus. Zālē ir ļoti laba akustika, tās sienas tagad ir maigā aprikožu tonī, kas rada priecīgu un siltu atmosfēru. Saglabāts vecais ozolkoka

parkets. Direktore stāsta, ka zālē būs arī klavieres, savukārt 2005. gada 1. septembrī kolektīvs skolā cer ienākt pa savām durvīm (šobrīd ieeja ir kopīga ar 2. vidusskolu) — ir iecerēta vēsturiskā ieejas mezgla atjaunošana, kas vērsts uz Rīgas ielu. Iepriekšējos gados ar pašvaldības atbalstu vakarskolai atjaunots jumts un sakārtota apkures sistēma, kas bija ļoti sliktā stāvoklī.

G.Kraukle,
Līvānu novada domes
sabiedrisko attiecību
speciāliste

Dienvidlatgales atkritumu poligonu sāks būvēt nākamasar

Daugavpilī notikušajā sanāksmē par Dienvidlatgales atkritumu apsaimniekošanas projekta turpmāko gaitu piedalījās Preiļu rajona padomes attīstības plānošanas nodaļas speciālists Aivars Pizelis. Tika apstiprināta 2003. gada tāme, lemts par šogad nepieciešamo finansējumu, kā arī statūt kapitāla daļu palielināšanu. Tālākai atkritumu apsaimniekošanas projekta darbībai rajona pašvaldībām šogad būs jāiegulda 5,6 tūkstoši eiro.

Kā «Novadnieku» informē A.Pizelis, 2003. gadā Preiļu rajona pašvaldībām projektā piederēja 15 kapitāla daļas, projektā ir iesaistījušās sekojošās rajona pašvaldības — Aglonas, Galēnu, Jersikas, Pelēču, Riebiņu, Rušonas, Rudzātu, Sīlukalna, Vārkavas, Stabulnieku pagasts un Vārkavas novads. Preiļu un Līvānu novads, kas projekta realizācijas sākumā darbojas kopā ar citām rajona pašvaldībām, no tā ir izstājušies un pagaidām nav iekļāvušies arī nevienā citā līdzīgā projektā.

Eiropas Savienības atbildīgajās institūcijās projekts jau ir akceptēts, pērnā gada novembrī apstiprināts arī tā finansējuma memorands. Līdz ar to tika izsludināts arī būvniecības un iekārtu piegādes dokumentu konkurss. Konkursa pasū-

tītājs — Finanšu ministrija. Par šī konkursa uzvarētāju atzīta Latvijas firma «Geokonsultants», kas veiks dokumentu sagatavošanu visiem iepirkumiem un izstrādās arī poligona skīču projektu.

Līdz šī gada decembrim jābūt galā visiem priekšdarbiem, lai 2005. gada jūnijā varētu sākt būvdarbus. Tehnisko palīdzību finansē Beļģijas firma, tāpēc Latvijai šajā ziņā nekādu finansiālu saistību nav. Paredzēts, ka firma «Geokonsultants» izstrādās arī atkritumu apsaimniekošanas plānu, lai 2006. gada beigās vai 2007. gada sākumā poligons, kas atradīsies Daugavpils rajona Demenē, varētu sākt darboties.

Šis projekts tiek īstenots vienlaikus ar Austrumlatgales atkritumu apsaimniekošanas projektu. Jāmin, ka līdzīgi projekti tiek īstenoti arī Ventspilī, Liepājā, Rīgā, Ziemeļvidzemē, projektēšanas darbi notiek arī Vidusdaugavas reģionā.

A.Pizelis min, ka projektā paredzēts Latgalē, tajā skaitā arī Preiļos, Līvānos, Vārkavā, Riebiņos un Stabulniekos, rekultivēt tur esošās atkritumu izgāztuves. Līdz ar to rajonā sadzīves atkritumu apsaimniekošanā sāksies jauna fāze, kur galvenā uzmanība tiks veltīta atkritumu šķirošanai. Pirmais solis šajā ziņā jau sperts Preiļu un Līvānu novadā, kur šopavas ar uzstādīti konteineri šķirotajiem atkritumiem.

Preiļu iedzīvotāji mācās šķirot atkritumus

Mazliet vairāk kā pirms mēneša Preiļos tika atklāta izlietotā iepakojuma dalītās savākšanas sistēmas ieviešana.

Pilsētas dzīvojamo namu masīvos parādījās lieli, dzeltenie konteineri, kas uzstādīti Preiļu novada domes, Latvijas Zaļā punkta un otrreizējo izejvielu sistēmas apsaimniekošanas uzņēmuma «Eko reverss» kopīgā projekta ietvaros. Vai esam jau iemācījušies šķirot sadzīves atkritumus, «Novadnieks» jautāja SIA «Preiļu saimnieks» komunālās nodaļas vadītājam Antonam Krišānam.

— Teikt, ka esam sapratuši atkritumu šķirošanas nozīmi, vēl pārāgi, pirmie pozitīvie rezultāti gaidāmi tikai pēc pusgada vai gada, — prognozē A.Krišāns. — Neticu, ka mēneša laikā var iemācīties rīkoties citādi, kā to esam darījuši gadu gadiem. Kad cilvēki sapratīs, ka otrreizējām izejvielām ir liela nozīme mūsu valsts dabas bagātību saglabāšanā, tad varēsim apgalvot, ka esam sasnieguši cerēto. Piemēram, Vācijā otrreizējo izej-

vielu šķirošana un savākšana tika ieviesta aptuveni 20 gadu laikā.

A.Krišāns uzskata, ka sākotnējās informācijas par atkritumu šķirošanu pilsētas iedzīvotājiem ir pietiekami. Uz dzeltenajiem konteineriem ir uzlīmes ar norādi, kādi atkritumi tur ir metami, bet tuvākajā laikā sadarbībā ar firmu «Eko reverss» tiks izgatavoti un izdalīti speciāli bukleti, kā atšķirt otrreizējās izejvielas no pārējiem sadzīves atkritumiem.

Konteinerus ar specializētu transportu iztukšo «Eko reverss» darbinieki, pēc atkritumiem viņi Preiļos bijuši jau vairākkārt. Ja šķirošana kļūs aktīvāka un konteineri pildīsies ātrāk, tie tiks iztukšoti regulāri. Savāktos atkritumus aizved uz Daugavpili, kur atsevišķi tiek atdalīts papīrs, stikls un plastmasa.

Kā vienu no galvenajām problēmām A.Krišāns uzsver huligānu darbošanos pa naktīm, konteineri tikuši vairākkārt apgāzti. Atliek tikai pabrīnīties par vietējiem «spēkavīriem», jo konteineri ir visai smagi — ap 150 kilogramu.

L.Kirillova

● REKLĀMA

● REKLĀMA

● REKLĀMA

 INSERVISS GROUP

PREČES UN PAKALPOJUMI UZ KREDĪTA

Darbu sākusī jauna kredītu nodaļa!

Maijā visiem
pirkumiem kredītā
Zelta kartes
noteikumi!

Preiļi
Brīvības iela 2,
tālr. 53 81125

LAUKSAIMNIEKIEM

Kā tiek veikti darījumi ar piena kvotām

Pēc iestāšanās Eiropas Savienībā, piena ražošana Latvijā ir kvotēta. Piena ražošanas kvota sadalīta piegādes kvotā, tiešās tirdzniecības kvotā, kā arī pastāvēs piena kvotas nacionālā rezervē, skaidro Zemkopības ministrija.

Latvijai piešķirtā kopējā piena ražošanas kvota 2004.-2005. gadam ir 695 300 tonnas, no tām 468 900 tonnas ir piegādes kvota un 226 400 tonnas piena – tiešās tirdzniecības kvota. Lielākā daļa no Latvijai noteiktās piegādes kvotas ir sadalīta, un no tās ražotājiem piešķirtas apmēram 420 000 tonnas piena.

Tiešās tirdzniecības kvota būs nepieciešama tiem piena ražotājiem, kuri vēlēšies pārdot pienu vai piena produktus tiešajiem patērētājiem, piemēram, skolām, slimnīcām, kaimiņiem. Šīs kvotas saņemšanai vēl iesniegti salīdzinoši maz pieteikumu.

Kā skaidro Valsts Ciltsdarba informācijas datu apstrādes centra (VCIDAC) rajona speciāliste Ārija Broka, zemniekiem jāiepazīstas ar šī gada 15. aprīli pieņemtajiem Ministru kabineta noteikumiem nr. 315 «Kārtība, kādā tiek veik-

ti darījumi ar piena kvotām, šo kvotu administrēšanas un kontroles kārtība, kā arī soda naudas aprēķināšanas un iekasēšanas kārtība».

Kādi dokumenti nepieciešami

Piena ražotājs par katru tam piešķirto piena kvotas veidu aizpilda piegādes kvotas piena uzskaites žurnālu un tiešās tirdzniecības kvotas piena uzskaites žurnālu. Tiešās tirdzniecības kvotas īpašnieki katru ceturksni līdz nākamā mēneša piecpadsmitajam datumam iesniedz datu centrā ceturkšņa pārskatu par tiešās tirdzniecības kvotas izpildi.

Žurnālus no 20. maija var iegādāties VCIDAC reģionālajā nodaļā Preiļos, Daugavpils ielā 59 (žurnālu aptuvenā cena ir 2 latī). Turpat var saņemt arī kvotu pārveidošanas veidlapas.

Darījumi ar piena kvotām

Visus iesniegumus par darījumiem ar piena kvotu (pirkšana, noma, dāvināšana, mantošana, pārveidošana un atteikšanās) re-

ģistrē datu centrā Rīgā, Citadeles ielā 3, LV-1010. Darījums stājas spēkā pēc tā reģistrācijas datu centrā.

Zemniekiem jāņem vērā, ka piena kvotu manto un dāvina saskaņā ar Civillikuma nosacījumiem par mantošanu un dāvinājumu. Piena ražotājs var veikt darījumus ar piena kvotu vai tās daļu, ja viņa slaucamās govīs ir reģistrētas datu centra dzīvnieku un ganāmpulku reģistrā.

Piena kvotu var pirkēt ražotājs, kuram pieder datu centra dzīvnieku un ganāmpulku reģistrā reģistrēts slaucamo govju ganāmpulks. Ja piena kvota tiek pārdota personai, kurai nav slaucamo govju, darījums netiek reģistrēts. Piena kvotu pirkuma darījumus var veikt reizi mēnesī (līdz 1. februārim katrā kvotas gadā).

Piena kvotas nomas darījuma minimālais apjoms ir 1000 kg (ja tiek nomāta piegādes kvota) vai 500 kg (ja tiek nomāta tiešās tirdzniecības kvota). Datu centrs piecu darbdienu laikā paziņo piena ražotājam un piena pircējam par darījuma reģistrāciju. Nomas darījumus slēdz līdz kvotas gada 1. februārim, darījums ir spēkā

attiecīgajā kvotas gadā. Kvotas gadam beidzoties, datu centrs iznomāto kvotas apjomu pārreģistrē atpakaļ iznomātājam. Piena ražotājs piena kvotu drīkst iznomāt ne ilgāk kā divus kvotas gadus pēc kārtas.

Ražotājs reizi kvotas gadā, bet ne vēlāk kā līdz 31. decembrim, var pārveidot piegādes kvotu tiešās tirdzniecības kvotā vai tiešās tirdzniecības kvotu piegādes kvotā. Lai to izdarītu, jāaizpilda un datu centrā jāiesniedz iesniegums.

Līdz 1. janvārim piena ražotājs var atteikties no tam piederošās piena kvotas. Lai atteiktos no kvotas, datu centrā jāiesniedz iesniegums. Attiecīgā kvota tiek ieskaitīta valsts rezervē.

Ja kvotu neizpilda

Ja piena ražotājs piešķirto piena kvotu izpilda 70% apmērā vai mazāk, viņam piena kvotas apjomu nākamajam kvotas gadam samazina par 50% no neizpildītā kvotas apjoma. Samazinājumu ieskaita valsts rezervē, nepiešķirot piena ražotājam atlīdzību. Ja nākamajā kvotas gadā piena ražotājs piešķirto piena kvotu izpilda 70% apmērā vai mazāk, visu neizpildi-

to kvotas apjomu ieskaita valsts rezervē. Visu piena kvotu pilnībā ieskaita valsts rezervē, ja ražotājs kādā kvotas gadā vispār nav pārdevis pienu.

Šīnī kvotas gadā kvota tās neizpildes gadījumā netiks samazināta, jo šogad kvotas gads būs tikai 11 mēneši.

Kā rīkojas ar valsts rezervi

No valsts rezerves ražotājam piešķir piena kvotu vai palielina tās apjomu, ja ražotājs ir reģistrēts piena ražotāju reģistrā un no kvotas gada sākuma ir paplašinājis savu slaucamo govju ganāmpulku – nopircis govī vai atnesusies te

Piena ražotāju iesniegumus par piena kvotas piešķiršanu vai tās apjoma palielināšanu no valsts rezerves pieņem šādos termiņos: līdz 1. jūnijam, līdz 1. septembrim līdz 1. decembrim. Mēneša laikā pēc šiem termiņiem komisija izskata iesniegumus un pieņem lēmumus par piena kvotas piešķiršanu vai piena kvotas apjoma palielināšanu no valsts rezerves. Datu centrs nosūta attiecīgajam ražotājam informāciju par komisijas lēmumu.

Būs piemaksa par zidītājgovīm

Zemkopības ministrijas (ZM) un Lauksaimnieku organizāciju sadarbības padomes piena un gaļas grupas pārstāvji panāca vienošanos par papildu valsts tiešajiem maksājumiem zidītājgovīm un pienam.

Eiropas Komisija pieprasa jauktajiem ganāmpulkiem, kuros ir gan slaucamas piena govīs, gan zidītājgovīs, ieviest papildu nosacījumu – izmaksāt zidītājgovju prēmijas. Zidītājgovju skaita noteikšanai ir jāizmanto informācija par katram ganāmpulkam piederušo piena kvotu, vidējo piena izslaukumu gadā, kā arī kopējo govju skaitu saimniecībā.

Zemnieki izvēlējās ZM piedāvāto variantu: lai aprēķinātu zidītājgovs prēmiju attaisnoto dzīvnieku skaitu jauktā ganāmpulkā, tiek aprēķināts govju skaits, kas nepieciešams piešķirtās kvotas izpildei. Ja tiešo maksājumu aprēķinā kvotas izpildei vajadzīgs vairāk slaucamo govju, nekā ir ganāmpulkā, tad par trūkstošajām piena govīm tiek skaitītas arī zidītājgovīs. Tas nozīmē, ka prēmiju būs iespējams saņemt par mazāku zidītājgovju skaitu.

Lauksaimnieki vienojās, ka maksājumu aprēķinā pārraudzībā esošajiem ganāmpulkiem tiks ņemts vērā vidējais piena izslaukums no vienas govīs saimniecībā. Savukārt maksājumu aprēķinā tikai reģistrētajām saimniecībām tiks ņemts vērā vidējais piena izslaukums no vienas govīs valstī, kas pērn bija 4791 kilograms.

Sprakšķi, spradži, skarabeji un citi mazie kaitnieki

Līdz ar dabas plaukumu pamodušies un savu «darbību» dārzos uzsāk dažādi mazie kaitnieki – spradži, sprakšķi, skarabeji un citi. Kā ar tiem cīnīties, lai nekaitētu jaunajai ražai?

No spradžiem nav pasargāts gandrīz neviens augs

Spradži ir lapgraužu apakšdzimtas kukaiņi. Latvijā to ir 135 sugas, dārzam kaitē 20-25 no tām. Visas sugas barojas galvenokārt uz zālaugiem, retāk – kokiem un krūmiem. Augiem kaitē vaboles, kas pavasarī, vasaras sākumā grauž jauno augu dīgļlapas, asņus, lapas, to kātus un bojā jauno augu augšanas centru. Kāpuri parasti augsnē barojas ar sīkām augu saknītēm un augiem nav nozīmīgi.

Visvairāk kaitīgu spradžu sugu ir dārzeņiem, tad seko puķes, garšaugi un ārstniecības augi. Kāpostaugiem ir krustziežu svītraiņie, melnie un mārūtuku spradži, kas bojā redīsus, kāpostus, rutkus, kāļus, rāceņus, sinepes, kressalātus un citus šīs dzimtas augus, kā arī attīstās un barojas uz krustziežu nezālēm. Minētās sugas ir kaitēkļi arī puķēm – alisēm, lefkajām, matiolām, rezēdām.

Tauriņziežiem un kartupeļiem nav nozīmīgu spradžu sugu. Tikai nakteņu dzimtas dekoratīvos augus – bebrukārklīņu, fizāli, puķu tabaku, belladonnu, velnābolu bojā vairākas spradžu sugas. Visvairāk no spradžu bojājumiem cieš garšaugi – melisa, piparmētra,

majorāns, salvija, pupumētra un citi.

Apkarošanā lieto dažādus insekticīdus – *Bi-58, Fasaku, Deci, Karate, Bulloku, Sumi-alfa* un *Aktaru*. To lietošanas devas, nogaidīšanas laiks, apstrāžu skaits un citi norādījumi precīzi jāievēro, kā rakstīts instrukcijā.

Sprakšķi bojā zālienu

Sprakšķu un maijvaboļu kāpuri attīstās augsnē un apdraud dažādas lauksaimniecības, puķu un dekoratīvo augu kultūras.

Sprakšķu kāpuri bojā zālienu sējumus, iegraužas jauno graudzāļu dīgļos, saknēs un stublājos, izurbj ejas kartupeļos un citos dārzeņos. Bojājumu vietas nobrūnē un nomelnē, pēc tam tajās ieviešas slimības.

Kritiskais sprakšķu daudzums (25-30 cm dziļā aramkārtas slānī) graudzālēm, graudaugiem un kartupeļiem ir 8-12 kāpuri uz kvadrātmtru. Taču daudzi puķkopji uz dārzeņkopji uzskata, ka vērtīgu šķirņu augu stādījumos kritiski ir jau tad, kad uz kvadrātmtru atrodami viens vai divi kāpuri.

Majjvaboles – ik ceturtajā gadā

Majjvaboles ir skarabeju dzimtas kaitēkļi, kuru masveida izlidošana un attīstība notiek periodiski ik pēc četriem pieciem gadiem. Šīs sugas pārsvarā atrodamas vecās atmatās, nekultivētos, pēc krūmāju likvidēšanas ierīkotos laukos, vietās, kur zālienā stādīti koki.

Zālienu un dārzeņu laukos parasti sastopamas citu skarabeju

sugu – jūlijvaboles un dārza vaboles – kāpuri. Šīm sugām nav tik izteikti masveida izlidošanas gadi, kāpuri augsnē attīstās 1 – 5 gadus, tāpēc vienlaikus redzami dažāda vecuma un lieluma īpatņi. Visu skarabeju sugu kāpuri ir balti, saliekti, ar brūnu galvu. Pēdējos gados kompostā, kūdras kaudzēs, koksnes šķeldā, augu mulcēšanas materiālos savairojušies rožu vaboļu kāpuri, tāpēc var gadīties tos ievāzāt arī dārzeņu, kartupeļu un zālāju laukos. Skarabeju kāpuru kritiskais sliekšnis zālienā un dārzos ir aptuveni 5 – 8 jauni un 3 – 5 vecāki kāpuri uz kvadrātmtru.

Lecastes, trūdodiņi un citi...

Augu apakšzemes daļas – saknes, sēklas un bumbuļus – var bojāt arī citi augsnē mītoši kaitēkļi, piemēram, *lecastes, trūdodiņi, sēnodiņi*, kas galvenokārt apdraud telpaugus, puķes, augu dēstus un stādus siltumnīcās.

Augsnē mīt arī vairāku *smecknieku* ģinšu, *melnuļu* un citu vaboļu kāpuri (tie pārsvarā bojā kāpostaugu, tauriņziežu, biešu, puķu saknes), no tauriņiem – *ziemāju, izsaucēju, stublāju pūcīšu* kāpuri (vasarā grauž augu saknes, bumbuļus, stublājus, bet pavasarī nograuž jaunus graudzāļu un dārzeņu dīgļus).

Zālienā kā kaitēkļi var būt arī *garkāju odu, labību mušu, stiebrmušu un pangodiņu* kāpuri, bet dārzeņu laukos – *kāpostu, burkānu, sīpolu, seleriju mušu* kāpuri.

Kā tos apkarot?

Sprakšķu un citu augšnes kaitēkļu kāpuri galvenokārt savairojas ar vārpatu aizaugušos laukos, atmatās un ilggadīgajos zālajos. Vecu vecie augšnes kaitēkļu apkarošanas pasākumi ir augšnes pāncīga apstrāde – aršana, kultivēšana, nezāļu iznīcināšana. Apstrādātu lauku var atstāt atmatā, var arī iesēt rapsi, eļļas rutku vai amoliņu un pēc tam iestrādāt augsnē kā zālmēslojumu.

Sprakšķu un skarabeju kāpuri visvairāk posta augiem nodara sausās vasarās, jo, cenždamies tikt pie mitruma, tie iegraužas kartupeļu un dārzeņu saknēs, augu stublājos.

Invadētās platības agri pavasarī var apsēt ar auzām, miežiem retā sējumā un gaidīt ziemojošo kāpuru parādīšanos aramkārtā. Kad kāpuri tur sākuši baroties, augsnī kultivē, frēzē, tādējādi iznīcinot kaitēkļus. Tad var sēt vai stādīt pamatkultūru.

Piemājas dārziņos iesaka augsnē reti izstādīt salātu, ķīnas kāpostu dēstus. Zem tiem koncentrējas kāpuri, atliek vien tos ar lāpstiņu izrakt un salasīt.

Mazā platībā sprakšķu kāpuru var mēģināt izkert, 5 cm dziļi augsnē vadziņās ieberot gabaliņos sagrieztus dārzeņus, mērcētus graudus. Pēc 3 – 5 dienām vadziņu atrauš un savāc uz «mielastu» ieradušos kāpuru. Ir arī speciālas ķeramierīces ar sprakšķu dzimumferomoniem, kas pievilina vaboles izlidošanas laikā.

INFORMĀCIJA

● Arheoloģe Antonija Vilcāne par savu veikumu saņēma daudz apsveikumu un ziedu. Foto: M.Rukosujevs

Atzīmē Starptautisko muzeju dienu

Starptautiskajā muzeju dienā, 18. maijā Preiļu rajona vēstures un lietišķās mākslas muzejā prezentēja arheoloģes Antonijas Vilcānes grāmatu «Senā Jersika».

Antonija Vilcāne 14 vasaras no 1990. līdz 2003. gadam veica arheoloģiskos izrakumus Jersikas pilskalnā. Šobrīd darbs pie izrakumiem ir noslēdzies, un ir iznākusi grāmata «Senā Jersika», kurā A.Vilcāne apraksta savus atklājumus. Tuvākajā laikā Jersikas pilskalnā izrakumi vairs netiks veik-

ti, taču, ja tiks atrasts finansējums, zinātniece cer pētījumus turpināt.

Antonija Vilcāne visiem klātesošajiem stāstīja par savu darbu Jersikā, interesantākajiem atklājumiem. Tika rādītas pilskalna un izrakumu fotogrāfijas un shēmas. Viņa izteica cerību, ka kādreiz spēs izveidot Jersikas pilskalna apbūves plānu. Tomēr vēlāk varētu uzbūvēt arī šī pilskalna modeli, līdzīgi, kā tas ir izdarīts Āraišu ezerpilī.

Antoniju Vilcāni šajā dienā ar dziesmām, dejām un dzeju sveica jaunieši. Tiem pievienojās zināt-

nieces bijušās klasesbiedrenes, kā arī Preiļu rajona vēstures un lietišķās mākslas muzeja, Jersikas pagasta padomes, Preiļu rajona padomes pārstāvji un citi viņas darba apbrīnotāji.

Preiļu rajona padomes izpilddirektore Aina Pastore teicās meklēt padomes locekļu atbalstu, lai piešķirtu papildus līdzekļus pētījumu veikšanai Jersikā. Kopš 1995. gada Preiļu rajona padome Jersikas pilskalna izpētei ir piešķirusi 6100 latus, pēdējos 6 gados ikgadējais rajona padomes finansējums šiem darbiem ir bijis 100

lati.

Šovasar Antonija Vilcāne veiks izrakumus Krāslavas rajona Škeltovas pagasta Grīveru kapulaukā. Viņa aicināja arī apņēmības pilnākos skolēnus, kuriem ir interese par arheoloģiju, piedalīties šajos izrakumos. Par darbu nekāda lielāka samaksa par «vēdera tiesu» netiek solīta.

J.Micāns

Koriem vajadzīgi entuziasti

Iepazīst svētku modeli

Nākamvasar notiks Latvijas skolu jaunatnes IX dziesmu un deju svētki, bet jau tagad tā organizētājiem ir skaidrs priekšstats par svētku saturu un vizuālo izskatu. Rīgā, Latvijas Universitātes Lielajā aula notika dziesmu un deju svētku modelēšanas koncerts, uz kuru bija aicināti arī kora diriģenti. Tajā piedalījās arī rajona mūzikas skolotāju metodiskās apvienības vadītāja, Preiļu Valsts ģimnāzijas mūzikas skolotāja Ilze Rožinska, divu kora diriģente. Abi viņas vadītie kolektīvi – Preiļu 1. pamatskolas zēnu koris un Preiļu Valsts ģimnāzijas jauktais koris gatavojas dziesmu svētkiem. Arī Līvānu 1. vidusskolas 5.-9. klašu koris. Šie dziedātāju kolektīvi piedalījās pirmajās pārskatā skatēs, gatavojoties dziesmu svētkiem.

Modelēšanas koncertā bija iespēja redzēt visu programmu kopumā sagatavotā veidā un izpildījumā, stāstīja Ilze Rožinska. Noklausīties gan tās desmit dziesmas, kas mācību gada laikā jau apgūtas, gan arī skaņdarbus, apmēram divdesmit, kas korim jāiemācās nākamā gada laikā. Modelēšanas koncerts patiešām bija spožs un skaists, atzina pieredzējuši kora dziedāšanas lietpratēja, kuras kolektīvi izcīnījuši tiesības piedalīties arī iepriekšējos svētkos. Dziesmas skanēja kvalitatīvā izpildījumā, tās dziedāja kori no Rīgas 6. vidusskolas, kas ir skola ar mūzikas novirzienu, Jelgavas ģimnāzijas koris «Skali», E. Dārziņa un J. Mediņa skolas zēnu kori, Mūzikas akadēmijas studentu koris. Tas izpildīja arī Jāņa Lūsēna jauno ciklu «Neatbildēts zvans».

Svētku koncerta repertuāra pirmā daļa veidota kā retrospekcija no iepriekšējiem skolēnu dziesmu svētkiem, ņemot pa vienai dziesmai no katriem.

Klātesošo diriģentu vērtējumam tika piedāvāti arī jaunie skaņdarbi, kas tapuši pēc speciāla pasūtījuma šiem svētkiem. Ilze Rožinska atzina, ka par dažiem darbiem viņas domas sakrītušas ar citu rajonu un skolu pārstāvju viedok-

liem, — tos nevēlētās redzēt svētku programmā. Gribās, lai bērniem ir svētki, nevis mocības, jo atsevišķas dziesmas vairāk piemērotas vidusskolēniem, nevis pamatskolu koriem, kam tālu līdz šo dziesmu satura izprašanai.

Ilze Rožinska atzina, ka kora diriģentus ļoti priecējis Valda Zilbera sešu dziesmu cikls «Spožā zvaigzne», Ulda Marhileviča un Guntara Rača cikls «Gaismas atgriešanās». Koncerta noslēgumam Raimonds Pauls piedāvā dziesmu ar Jāņa Petera vārdiem «Es vēju sauci un man atbalso».

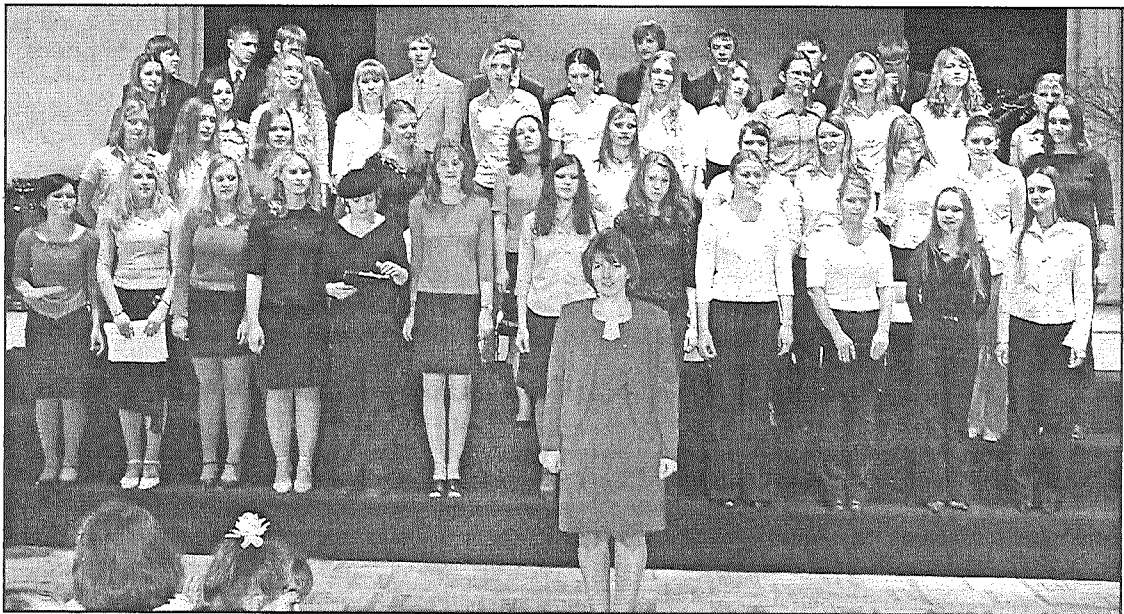
Modelēšanas koncertā izskanēja visas dziesmas tādā secībā, kāda būs svētku noslēgumā Mežaparka lielajā estrādē. Taču patlaban programma ir par garu, bērniem ir apgrūtināti uz skatuves podestiem nostāvēt trīs stundas, tāpēc virsdiriģenti atzina, ka tā jāsaīšina.

Labi, ka šogad jaunās dziesmas vēl neesam mācījušies, atzina diriģente, jo iepriekšējos gados piedzīvots, ka apgūtas dziesmas no kopīgā svētku repertuāra izmet, un tas ir sāpīgi.

Skolu kora diriģentiem bija iespēja iepazīties arī ar svētku virsdiriģentu sastāvu.

Kur palikuši skolu kori?

Diemžēl ar Preiļu rajona koriem ir katastrofāla situācija, atzina Ilze Rožinska. Viņasprāt, nevienā no valsts rajoniem kora skaits pamatskolās, kas gatavotos dziesmu svētkiem, nav tik stipri sarucis kā Preiļu rajona skolās. Sākumskolas 2.-4. klašu kori darbojas gandrīz vai katrā skolā, bet 5.-9. klašu kori darbojas vairs reti kur. Viens no galvenajiem iemesliem ir tas, ka skolās samazināties skolēnu skaits. Skolas, kurās kori tomēr darbojas, dziesmu svētkiem negatavojas, jo repertuārs ir par sarežģītu. Taču bērni varbūt ar to tiktu galā, ja vien mūzikas skolotājiem būtu motivācija ar koriem strādāt, — būtu attiecīgs skolas vadības un pašvaldības atbalsts gan morālā, gan materiālā ziņā. Rajona skolās un interešu centros ar panākumiem darbojas mazās vokālās grupas – ansambļi, kvarteti, ir arī labi solisti. Skolo-

● Preiļu Valsts ģimnāzijas jauktais koris kopā ar diriģenti Ilzi Rožinsku pirms Preiļos notikušās rajona skolu kora skates. Foto: M.Rukosujevs

tājiem vieglāk strādāt ar vienu vai desmit skolēniem, bet kora dalībnieku minimālais skaits nedrīkst būt mazāks par 16. Par vokālā ansambļa vadīšanu skolotājam maksā tikpat daudz, cik par kori.

Stāstot par saviem koriem, Ilze Rožinska teica, ka repertuāra klasiskā daļa – iepriekšējo svētku dziesmas — jau apgūtas. Pagājušās nedēļas nogalē abiem koriem bija sarīkota kopdziedāšana, uz ko tika aicināti arī klausītāji. Arī lielajos svētkos būs dziesmas, kas dziedamas visiem koriem kopā. Ģimnāzija kora dziedāšanas tradīcijas saglabā joprojām, kaut arī katru gadu trešā daļa no kora nomainās. Treškursnieki aiziet, viņu vietā nāk pirmkursnieki, un darbs jāsāk no jauna. Ģimnāzijas jauktajā korī dzied 60, pamatskolas zēnu korī – 22 dalībnieki.

Gandarījumu par darbu dod kopīgās dziesmas lielais spēks un tautas kopības izjūta lielajā estrādē, un tas ir tas stimuls, kura dēļ jaunieši cenšas, pārliecinājusies diriģente.

Skola nespēja atbildēt par darbu

Ar kora skatēs godalgotām vietām iepriekšējos gados lepojās Aglonas vidusskola. Jaunajiem

dziesmu svētkiem skolas dziedātāji negatavojas. Vidusskolas direktors Feoktists Pušnakovs ar nožēlu stāstīja, ka skolā pastāv tikai 2.-4. klases koris, bet no vecāko klašu koriem izveidoti vairāki ansambļi. Šeit no darba aizgāja iepriekšējā mūzikas skolotāja un kora diriģente. Viņai nevar pārmet, jo pedagoge izvēlējās citu darba vietu ar perspektīvākām izaugsmes iespējām, augstāku ienemamo amatu un labāku atalgojumu, teica direktors. Diemžēl pašreizējā samaksas sistēma skolās vērsta tikai uz tiešo mācību stundu darbu. Interesu izglītības pulciņu vadīšanai atvēlētas 2,5 likmes, no kurām vienu likmi apmaksā valsts, bet 1,5 likmes – pašvaldība. Taču šajā likmē jāiekļaujas arī citiem skolas interešu pulciņiem, un rezultātā darbam ar koriem apmaksāto stundu skaits bija neliels. Lai sasniegtu labu līmeni, vajadzēja ieguldīt daudz papildus darba, par ko skolotāja nevarēja atmaksāt.

Iemesls kora skaita sarukumam meklējams nevis skolās, bet valsts līmenī, atzina direktors.

Bērni grib dziedāt modernākas dziesmas

Savukārt Riebiņu vidusskolas

direktore Anda Mihailova stāstīja, ka skolai būtu iespējas apmaksāt kora diriģenta darbu, taču bērni nevēloties dziedāt kori. Ansambļos, jā, labprāt, jo patīkot modernas dziesmas, nevis tik nopietnas un sarežģītas kā kori. Katra mācību gada sākumā skolēniem tiek piedāvātas nodarbības savas jaunrades un talantu attīstīšanai, arī kora dziedāšana. Skolēni to neizvēloties. Taču deju kolektīviem ir piekrišana, un patlaban skolā darbojas pat divi.

Meklējam entuziastu

Lai skolā atjaunotu kora dziedāšanas tradīcijas, vajadzīgs nevis vienkārši pedagogs, bet skolotājs – kora dziedāšanas entuziasts, sacīja Rudzātu vidusskolas direktors Vladislavs Sprīngis. Viņš ar nožēlu atcerējās, ka skolā pirms vairākiem gadiem šāds pedagogs arī strādājis, bet dažādu apstākļu dēļ pārcēlies uz citu pašvaldību. Tagad Rudzātu vidusskolā ir deju kolektīvi, ir jaunie mūziķi, kas aizraujas ar pūšamajiem instrumentiem, darbojas ansambļi. Bet kora dziedāšanas tradīciju atjaunošanai pietrūkst cilvēka, kas strādātu vairāk nekā tiešas un apmaksātās darba stundas.

L.Rancāne

LIKUMĪBA, INFORMĀCIJA

Noskaidroja labākos satiksmes noteikumu zinātājus

Satiksmes noteikumus teicami var apgūt jau skolā, un par to pārliecinājās gan paši skolēni, kas piedalījās rajona tehniskās jaunrades centra kopā ar Ceļu satiksmes drošības direkciju (CSDD) un ceļu policiju rīkotajā konkursā jauniešiem ceļu satiksmes dalībniekiem, gan sacensību vērotāji. Konkurss notiek ik gadus, un tajā piedalās ievērojams dalībnieku skaits, īpaši no lauku skolām.

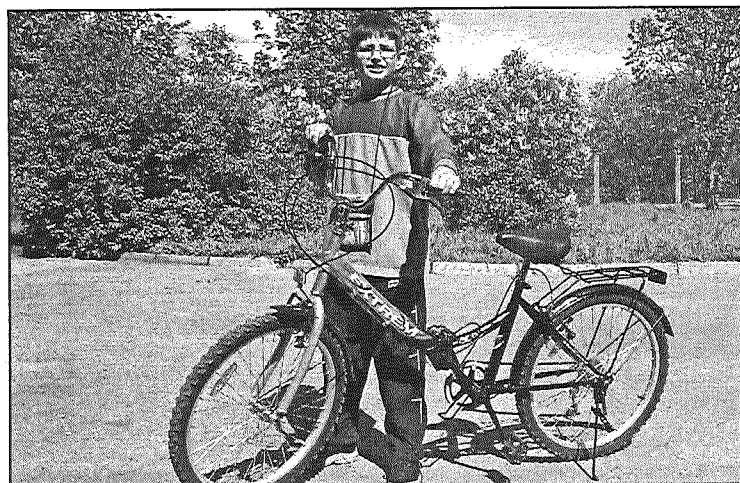
Pirmajā konkursa daļā, kas sākas mācību gada pirmajā pusē un risinās neklātienē, jāparāda zināšanas satiksmes noteikumu teorētiskajā daļā. Pēc tam tie skolēni, kas par pareizām atbildēm guvuši lielāko punktu skaitu, tiek aicināti uz klātienē sacensībām. Preiļos, laukumā pie tehniskās jaunrades centra, tiek izveidota šķēršļu joslā, kurā braucēji ar saviem velosipēdiem demonstrē veiklību un praktiskās zināšanas. Klātienē konkursā jāatbild arī uz jautājumiem par pirmo medicīnisko palīdzību, par velosipēdu uzbūvi un citiem.

Šogad konkursa jauniešiem ceļu satiksmes dalībniekiem klātienē daļā piedalījās 50 skolēni. Ar uzvaru varēja lepoties Vārkavas pamatskolas komanda. Otro vietu ieguva Dravnieku, bet trešo – Pelēču pamatskolas komanda. Savukārt, individuāli piedaloties sacensībās, vislabākās zināšanas ceļu satiksmes noteikumos, kā arī braukšanas prasmi demonstrēja Arturs Liepiņš no Preiļu 1. pamatskolas.

L.Rancāne

● Vārkavas pamatskolas skolēni: Edijs Bitinas (no kreisās), Raitis Stuburs, Raimonds Utināns un Anda Klindžane kopā ar skolotājiem Intu Kivlenieci un Mindaugu Bitinas jutās priecīgi par uzvaru un par rīkotāju dāvētajām balvām.

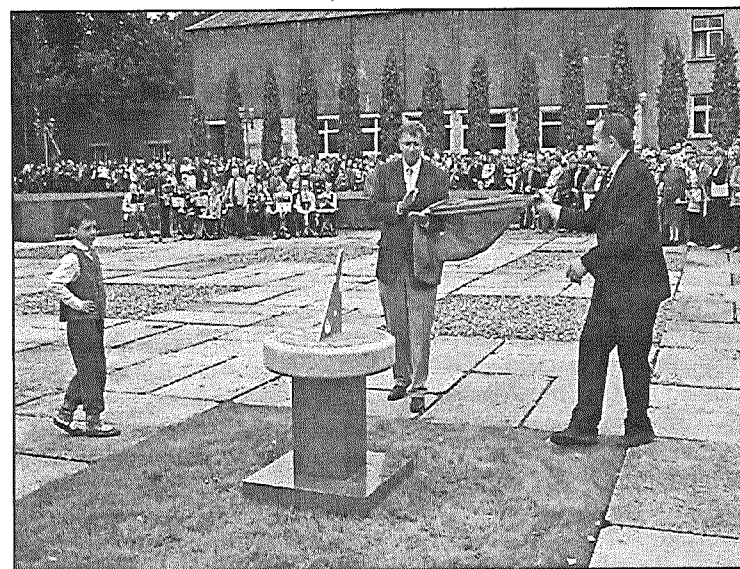
● Arturs Liepiņš kopā ar labākā jaunā velobraucēja godu jau otro gadu ieguva arī galveno balvu – velosipēdu. Ceļu uz skolu Preiļos viņš no lauku mājām nereti mēro ar velosipēdu. Foto: M.Rukosujs

Atkal traucē siera skulptūras

Pagājušajā nedēļā kārtējo reizi sabojāta viena no sešām siera skulptūrām Preiļos. Tika nolauzta Šveices sieram veltītā saules pulksteņa augšējā daļa.

Jau iepriekšējā gadā drīz pēc siera skulptūru uzstādīšanas nezināmi ļaundari nolauza saules pulksteņa augšējo daļu. Tā tika atjaunota, bet drīz vien visas skulptūras tika demontētas un uz ziemas periodu novietotas uzglabāšanai SIA «Preiļu saimnieks». Šogad neilgi pēc to atkārtotas uzstādīšanas — laikā no 18. uz 19. maiju šī siera skulptūra tika sabojāta vēlreiz. Preiļu rajona policijas pārvaldē informēja, ka šī nodarījuma vaininieki tiek meklēti.

Preiļu novada domei, kura atbild par šīm skulptūrām, ir noslēgts līgums ar Preiļu rajona padomi par sarga algošanu. Preiļu rajona padomes dežurants nakts stundās seko līdzībai, kas norisinās skulptūru apkārtne un, pamanot kādas nelikumīgas aktivitātes, ziņo Preiļu policijas pārvaldei. Par šo

● Kopš pagājušā gada augusta, kad tika atklātas dažādu šķirņu sieriem veltītās skulptūras, Šveices sieram veltītais saules pulkstenis ticis vairākkārt sabojāts. Foto no «Novadnieka» arhīva.

uzdevumu godprātīgu pildīšanu sargs ik mēnesi saņem 50 latus. Par skulptūru atjaunošanu atbildīga ir a/s «Preiļu siers».

Preiļu novada domes izpilddirektors Pēteris Kotāns atzina,

sargs nav pamanījis brīdi, kad tika nolauzta saules pulksteņa augšējā daļa. Viņš izsaka minējumu, ka šajā nodarījumā pie vainas ir jaunieši.

J.Micāns

POLICIJAS ZIŅAS

No 17. līdz 24. maijam Preiļu rajona policijas pārvaldes dežurdaļā reģistrēti 57 iesniegumi.

Apgānīti kapi Silajāņu pagastā

15. maijā saņemta informācija par to, ka vandāļi uzdarbojušies kapsētā Silajāņu pagastā. No kādas kapa kopīgas nozagtas mākslīgās puķes, viens koka krusts ir sadedzināts, bet otrs nozagts. Policija noskaidro vainīgās personas un lūdz visus iedzīvotājus, kam ir jebkāda informācija par šo notikumu, ziņot par to Preiļu rajona policijas pārvaldei pa tālruni 53-02800. Anonimitāte ir garantēta.

Par huligāniskām darbībām ierosināta krimināllieta

18. maijā Aglonas pagastā, būdams alkohola reibumā, 1963. gadā dzimušais Sergejs veica huligāniskas darbības pret kādu nepilngadīgu jauniešu. Par notikumu ierosināta krimināllieta.

Automašīnu sadursmē gūst traumas

18. maijā uz ceļa Rēzekne – Daugavpils, vadot automašīnu VW Golf, 1968. gadā dzimušais Sergejs iebrauca pretējā braukšanas joslā un sadūrās ar pretī braucošo automašīnu Mercedes-Benz. Negadījumā tika bojātas abas automašīnas, bet VW Golf vadītājs ar avārijā gūto sejas traumu medicīniskās palīdzības sniegšanai tika nogādāts Preiļu slimnīcā.

Nozagti metāllūžņi un dažādi mehānismi

18. maijā Preiļu rajona policijas pārvaldē ir iesniegumu griezās 1948. gadā dzimušais Roberts. Ierodoties savā īpašumā, kas atrodas Aglonas pagastā, viņš konstatēja, ka zagļi aiznesuši ne tikai metāllūžņus, bet arī dažādu mehānismus. Policija par zādzību ierosinājusi krimināllieta.

Automašīna ietriecas kokā, vadītājs nokļūst slimnīcā

20. maijā, vadot automašīnu VW Golf pa ceļu Riebiņi – Preiļi,

1957. gadā dzimušais Fjodors netika galā ar transportlīdzekļa vadību, nobrauca no ceļa un ietriecās kokā. Avārijas rezultātā autovadītājs guva traumas – deguna kaula lūzumu un galvas smadzeņu satricinājumu. Medicīniskās palīdzības sniegšanai viņš tika nogādāts Preiļu slimnīcā.

Līvānos uz pārejas uzbrauca gājējam

21. maijā, vadot automašīnu IVECO-19026, Līvānos uz Rīgas ielas 1968. gadā dzimušais Pēteris uzbrauca gājējam, 1994. gadā dzimušajam Valentīnam, kurš šķērsoja ielu pa gājēju pāreju. Cietušais ar traumām nogādāts Līvānu slimnīcā. Policija noskaidro lietas apstākļus.

Nepakļāvās policijas darbinieku prasībām

1971. gadā dzimušais līvānietis Igors 23. maijā alkohola reibumā sarīkoja ģimenes skandālu un nepakļāvās policijas darbinieku likumīgajām prasībām, kad tie centās huligānu aizturēt. Par šādu rīcību tika sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols.

Silajāņos nozagti egles balķi

23. maijā Silajāņu pagastā konstatēta zādzība. 1957. gadā dzimušajam Kirilam nozagti egles balķi, pavisam 21 kubikmetrs koksnes. Īpašniekam nodarīti materiālie zaudējumi 800 latu apmērā. Notiek lietas apstākļu noskaidrošana.

Strīda laikā iedūra vēderā civilvīram

23. maijā ģimenes konflikta laikā 1964. gadā dzimusi Antonīna ar saliekamo nazi iedūra vēderā savam civilvīram, kurš medicīniskās palīdzības sniegšanai tika nogādāts Preiļu slimnīcā. Notiek lietas apstākļu pārbaude.

Sīkais huligānisms

17. maijā Līvānos tika sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols 1961. gadā dzimušajam Raimondam. Vīrietis savās mājās bija veicis huligāniskas darbības.

Preiļu rajona policijas pārvaldes informācija

INFORMĒ 01

Divu nedēļu laikā pieci bojāgājušie ugunsgrēkos

Šī gada maija divās nedēļās Preiļu rajonā izcēlušies 10 ugunsgrēki, kuru rezultātā pieci cilvēki gājuši bojā, bet viens saindējies ar dūmiem. Tā 2. maijā Preiļos, Daugavpils ielā neuzmanīgas smēķēšanas rezultātā aizdegās gultas sega, kā rezultātā dzīvokļa saimniece saindējās ar dūmiem.

9. maijā elektroinstalācijas īs-savienojuma rezultātā aizdegās dzīvojamā māja Preiļu pagasta Pupajos. Ugunsnelaimē gāja bojā mājas saimniece. Tajā pašā dienā liesmas plosījās arī Rušonas pagasta Borovkā, kur nodega nepadzīvota dzīvojamā māja.

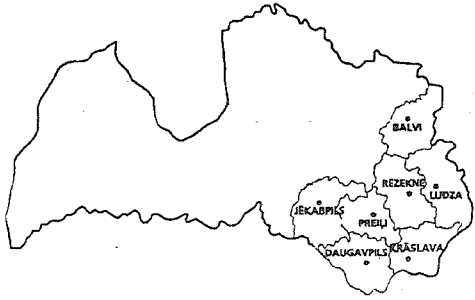
10. maijā Preiļu pagasta Ličos,

Jaunatnes ielā nepareizas krāsns ekspluatācijas rezultātā aizdegās dzīvojamās mājas pagrabs. Šajā reizē cilvēki necieta.

14. maijā rajonā reģistrēti divi ugunsgrēki ar cilvēku upuriem. Preiļos, Plaviņu ielā nodega dzīvojamā māja, kur uguni gāja bojā trīs cilvēki, bet Līvānos, Smilšu ielā dega dzīvoklis daudzdzīvokļu mājā. Ugunsgrēkā gāja bojā kāda sieviete. Par šo traģēdiju «Novadnieks» rakstīja 18. maija numurā.

A.Strods,
Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta Preiļu brigādes vada komandieris,
ugunsdzēsības un glābšanas dienesta virsleitnants

KAIMIŅU RAJONOS

Iet bojā augstsprieguma stabā

14. maijā Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta Jēkabpils brigāde saņēma izsaukumu uz Krasta ielu Jēkabpilī, kur kāds 1985. gadā dzimis vīrietis bija uzkāpis augstsprieguma līnijas balstā. Viņš bija guvis nāvējošu strāvas triecienu. Vīrieša likis karājās uz balsta metāla konstrukcijām un dega. Lai viņu varētu nocelt, tika izsaukti «Latvenego» darbinieki, kas atvienoja līnijai elektropiegādi. Bojā gājušās personas rīcības motīvi nav zināmi.

«Brīvā Daugava»

JĒKABPILS RAJONĀ

Uzticams draugs, nevis ienaidnieks

Atšķirībā no saviem savvaļas ciltsbrāļiem dekoratīvās žurkas ir simpātiski mājas mīluļi. Izdzirdot vārdu «žurka», parasti iedomājamies viltīgu un bezkaunīgu radījumu ar garu asti, kas mitinās pie atkritumu konteineriem un tā vien tīko ielavīties pagrabā, lai panašotos ar pārtikas krājumiem. Taču izrādās, ka žurkas, sā, dekoratīvās, var būt jauki mājdzīvnieciņi, kuri uz maigumu un mīlestību atbild ar to pašu.

To atzīst arī Natālija Čevica, kumājās jau deviņus mēnešus mājās žurku meitene, vārdā Pērliete.

— Izvēlējos žurciņu tāpēc, ka man tā šķiet gudrākā un izturīgākā no graužējiem. Pērliete ir ļoti mīla un nekad nevienam nav iekodusi. Gluži kā suns laiza pirkstus un labprāt rotaļājas, kad ķircinu viņu kā kaķi, — stāsta Natālija.

Dekoratīvo žurku mūža ilgums

● **Žurkas ir ļoti apkērigas, tīrīgas un uzticīgas radības, turklāt viegli dresējamas. Vārdu sakot, ideāli mājdzīvnieki.**

parasti ir 2 – 3 gadi, taču, ja par dzīvnieciņu labi rūpējas, tas var nodzīvot arī ilgāk.

— Pērliete droši var ņemt rokās

un samīļot visi mani draugi, un viņa neizrāda neapmierinātību. Lielu raižu ar šo dzīvnieciņu nav, tikai no graušanas gan viņu atradināt nevar. Protams, reizēm mīlule sastrādā arī kādas blēņas. Cik daudz mantu nav saplēsts un sabojāts, bet kur nu bez tā! Reiz ziemā novietoju viņas būrīti pie apkures radiatoriem, uz kuriem žāvēju savas jaunās bikses. Nezinu, kā palaidne caur būra režģiem pamānījās to izdarīt, taču pēc kāda laika bikšu staras bija vienās bārkstīs.

Istā rosiņa parasti sākas naktīs, kad žurkulēns te skrien pa būrīti, te atkal viņam sagribas ēst. Ēd visu, ko dodu, bet īpaši garšo maize ar krējumu. Uzturā nepieciešams iekļaut arī vitamī-

nus. Gaļu gan nav ieteicams dot, jo tad dzīvnieks ar laiku var sākt kost. Pērlietei garšo arī zaļumi, tāpēc reizēm viņa pareidē puķu podus, kā arī čipsi un alus. Reiz kāds no draugiem iedeva nedaudz pagāršot alu, un žurciņa laikam apreiba, jo sāka aktīvi skraidīt pa būrīti, bet vēlāk tupēja pie dzirdinātavas. Smējāties, ka viņai laikam sākušās pagīras, — stāsta Natālija.

— Žurciņa labi sadzīvo ne tikai ar cilvēkiem, bet arī citiem mājdzīvniekiem. Nesen es iegādājos kucēnu, taču pretēji manām bažām, abi izturējās ļoti mierīgi, viens otru apostīja un tūlīt pat iedraudzējās.

Natālija atzīst, ka atšķirībā no lielākiem mājdzīvniekiem žurciņu var atstāt uz pāris dienām dzīvoklī vienu pašu, tikai pirms tam ir jāpārliecinās, vai būrītī ir pietiekami daudz ūdens un barības.

Jāatceras, ka šīs zvēriņš, kam ir asi nadziņi, labi kāpelē un var lēkt līdz pat 50 – 70 cm augstumā. Nevienš graužējs neuzvedas tik burvīgi un interesanti kā žurka, tā apgalvo šo dzīvnieku audzētāji, tās ļoti pieķeras saimniekiem.

Žurka var arī zagt, piemēram, makaronus, uzlecot uz krēsla vai galda. Patik, ja kāds tai seko: nočepj lupatiņu, cerot, ka viņai dzīsies pakal. Spēlējas ar bumbiņu kā suns.

Apēd savu paskaidrojumu

Veicot reidus privātmāju rajonos, policijas darbinieki uzrakstīja protokolu 1930. gadā dzimušajai Jēkabpils iedzīvotājai Nadeždai. Protokolā bija minēts, ka pie sievietes mājas žoga ir būvgružu kaudze, kas jānovāc. Tajā pat dienā sieviete ieradās policijas iecirknī un paziņoja, ka viņa nav lasījusi protokolu un solījās iet pie domes vadības un visu noskaidrot. Kad policists viņai liecinieku klātbūtnē nolasīja protokolu, kam bija pievienots arī sievietes pašas rakstītais paskaidrojums, viņa pakampa protokolu un to saburzīja, bet daļu lapu apēda. Par sievietes huligānisko rīcību ir uzrakstīts administratīvais protokols, un viņai būs jāstājas tiesas priekšā.

«Brīvā Daugava»

KRĀSLAVAS RAJONĀ

Sīsdienas balsts un nākotnes cerība

Mākslīgi radīta ezera krastā atrodas Tartakas ciemats. Par tā pastāvēšanas garantu kļuvusi Krāslavas zvērsaimniecība, kas brīvprātīgi uzņemas risināt ciemata infrastruktūras sakārtošanas un uzturēšanas jautājumus. Arī vietējie iedzīvotāji pauž pārliecību, ka ciemats ir lielu pateicību parādā tieši zvērsaimniecībai, kurā iztiku savām ģimenēm pelna liela daļa ciemata darbaspējīgo iedzīvotāju. Uzņēmums zvēriņu barošanai iepērk arī tartakiešu un citu rajona iedzīvotāju saražoto produkciju – graudus, kāpostus, ābolus, dzīvnieku subproduktus,

tādējādi palielinot to cilvēku loku, kas var nopelnīt kādu latu iztikšanai.

Uzņēmuma pārvaldnieks Jevgēnijs Suharevskis stāsta: «Kāžok-zvēru audzēšanā svarīgs ir katrs sīkums, tajā skaitā zvēriņu sabalansēta ēdināšana. Zivis saņemam no piejūras pilsētām un ciematiem, gaļas produkciju – no visas Latvijas, bet dārzeņi pārsvarā ir vietējie. Produktus vajag uzkrāt ilgākam laikam un tos pareizi uzglabāt».

Firma sagatavoja biznesa plānu, saņēma SAPARD programmas līdzekļus. Uzņēmumā tika veikta rekonstrukcija, uzstādītas un darbojas trīs jaudīgas saldēšanas iekārtas. Tās deva iespēju palielināt darba ražīgumu.

Svarīgākais, lai uzlabotu ūdeļ-

ādu ražošanas tehnoloģisko procesu, jaunā ādiņu žāvēšanas iekārta. Kā zināms, ādiņu žāvēšanā svarīgākie faktori ir mitrums un temperatūra. Apmatojums būtībā tās pašas olbaltumvielas vien ir, kas, pārsniedzot žāvēšanas optimālos parametrus, zaudē formu. Tad ādiņa ir neglābjami sabojāta. Brāķis, kas pircējam nepatīk, teic pārvaldnieks.

Pagājušajā gadā zvērsaimniecība paplašināja ražošanas apjomus, palielinot zvēriņu skaitu par 15%. Ūdeļu mazulius iepirka Somijā, tie no iepriekš audzētajiem atšķiras gan ar īsāku spalvu, gan krāsu. Tieši īsspalvas ūdeļu ādiņas ir pieprasītākas un dārgākas – par vienu pareizi izžāvētu ādiņu izsolē maksā aptuveni 40 eiro. Pieprasījums pasaules tirgū nemazi-

nās, tāpēc zvērsaimniecībai nav pamata pārstrukturizēt ražošanu un mainīt specializāciju.

Uzņēmumā pastāvīgi nodarbināti 25 cilvēki, sezonas laikā pieņem darbā vēl 10 – 15 strādniekus.

Tamlīdzīgu ražotņu, kā Tartaka zvērsaimniecība, kādreiz Latvijā bija divreiz vairāk. Izdzīvoja tās, kas nonāca kārtīgu saimnieku rokās. Uzņēmums raugās nākotnē cerīgi, jo izdevies tikt valā no dārgajiem starpnieku pakalpo-

● **Šī skaistā dzīvnieciņa ādiņa izsolē maksā aptuveni 40 eiro.**

jumiem saražotās produkcijas realizēšanā. Firma pati piedalās izsolēs un pārdod saražotās ūdeļu ādiņas Somijā un Dānijā.

«Ezerzeme»

LUDZAS RAJONĀ

Kārsavā apvienos skolas

Kārsavas domē izskatīts jautājums par Kārsavas 2. vidusskolas reorganizēšanu.

Sakarā ar to, ka pēdējos gados strauji samazinājās skolēnu skaits Kārsavas 2. vidusskolā, jau pērn tika izveidota izglītības iestāžu optimizācijas komisija, kas šī mācību gada laikā pētīja izveidojošos si-

tuāciju. Ja Kārsavas ģimnāzijā skolēnu skaits visu laiku ir stabils (ap 400 audzēkņiem), tad Kārsavas 2. vidusskolā no 190 audzēkņiem 1992. gadā pašlaik tajā palikuši tikai ap 60.

Nolēmts reorganizēt Kārsavas 2. vidusskolu, krievu plūsmu pievienojot Kārsavas ģimnāzijai. Reorganizācijas process tiks uzsākts 1. augustā.

Par to, ka reorganizācijai ir objektīvi cēloņi, pārliecināta arī Kārsavas 2. vidusskolas direktore

Ludmila Olipova. – Šāda lēmuma pieņemšana ir objektīva nepieciešamība. Pie tā esam nonākuši pakāpeniski. Valstī ir ļoti zema dzimstība, to izjūt arī izglītības iestādes. Ja skola ir liela, tad samazinās klašu komplektu skaits, bet skolā ar nelielu skolēnu skaitu tas izjūtams daudz smagāk. Tā nākamajā mācību gadā sākumskolā būs tikai viena pirmā klase, pie tam tas nav pilns komplekts un klases būs jāapvieno. Vidusskolā arī būs tikai 12. klase.

Piecgadīgos un sešgadīgos bērnus Kārsavas pirmsskolas iestādēs sagatavo latviešu valodā, un, kaut gan Kārsavas 2. vidusskolai pirmajai pilsētā bija licencēta pirmsskolas sagatavošanas programma, pilnu grupu savākt nevar. Protams, ka bērniem, kuri skolai sagatavoti valodā, vecāki labprātāk izvēlas pilsētas ģimnāziju.

Zemā dzimstība, augstās klašu komplektēšanas normas un vecāku ieinteresētība, lai bērns mā-

citos valsts valodā, ir trīs galvenie cēloņi, kāpēc skolā tagad notiek reorganizācija. Skolas pedagogiem darba vietas saglabāsies: tik slodzes, cik to pienāksies pēc skolēnu skaita 1. septembrī (plānots, ka var būt ap 10 slodzēm). Nekas nemainīsies arī mācību procesā. Tikai no skolēniem un viņu vecākiem būs atkarīgs, cik ilgi Kārsavas ģimnāzijā saglabāsies krievu plūsma.

«Ludzas Zeme»

Suns:
— Pats ej! Es arī no šejienes
varu uzriet.

Vai jūs interesē «čekas maisu» sators?

Inese Kunakova,
kasiere
grāmatvede no
Galēnu pagasta:

— Ne pārāk. Tur atklāsies pilnīgi nezināma un neprognozējama informācija. Varbūt pat mans vārds tur ir saglabāts, jo studiju gados, braucot uz Vāciju, mums vajadzēja rakstīt atskaiteis un stāstīt par sevi, lai varētu izkļūt no Latvijas. Domāju, ka šo informāciju nevajag publicēt.

Preiļu
iedzīvotāja:

— Mani ļoti interesē «čekas maisu» sators, jo mani radi un viens no vecākiem palika Sibīrijā. Tur nomira nevainīgi cilvēki. Es vēlētos uz zināt, kuri cilvēki nodarīja šo ļaunumu. Informāciju, kas glabājas čekas maisos, nepieciešams publicēt. Represijas ir visbriesmīgākais, kas ar mums noticis. To vaininieki ir jāatklāj.

Pēteris Kamanis,
bezdarbnieks no
Livānēm:

— Kāpēc lai neinteresētu? Agri vai vēl tie vīri, kas sadarbojās ar VDK, ir jāņem pie dziesmas. Kaut kādai taisnībai jābūt. Domāju, ka šo informāciju nepieciešams publicēt. Tad būs vairāk skaidrības par tautas ienaidniekiem.

Ivars Vaivods-Šulte,
mājsaimnieks no
Upmalas pagasta:

— Mani tas neinteresē! Nav jēgas cīlēt vecas lietas. Noteikti ir daudz cilvēku, kuri vēlas zināt šo informāciju. Varbūt viņiem darīt to prieku un publicēt šos materiālus. Tomēr gadu gaitā cilvēks var mainīties. Ja viņš kādreiz sadarbojās ar Valsts drošības komiteju, tad tagad, iespējams, strādā tautas labā. Varbūt viņš bija spiests sadarboties ar čeku.

Roberts Želvis,
zemnieks no
Vārkavas pagasta:

— Mani tas noteikti interesē. Tomēr vajadzēja tos maisus jau uzreiz atvērt un cilvēkus iepazīstināt ar šo informāciju. Cilvēki zinātu, kuri isti bija tie, kas pieņēma aģentiem ziņas. Informāciju noteikti vajadzētu atklāt, jo tiem, kuri ir cietuši no represijām, būs vieglāk, ja viņi zinās, kuri bija nodevēji.

J.Micāns

Foto: M.Rukosjuevs

SLUDINĀJUMI, REKLĀMAS, LĪDZJŪTĪBAS

Pārdod

siena presi. Tāl. 9258998;
graudus. Tāl. 5334429;
2 jaunas vieglās a/m riepas nr. 13 par Ls 50. Tāl. 5321535;
ierīci kartupeļu fri cepšanai. Tāl. 9457372;
lietotu bāra kafijas aparātu. Tāl. 9457372;
galdus un krēslus bāram. Tāl. 9457372;
profesionālo mikseri kokteiļiem. Tāl. 9457372;
enciklopēdijas - Lielā padomju, literatūras, ģeogrāfijas, saliekamo smailīti. Tāl. 9556683;
vakuumsūknī traktoram. Tāl. 6466257;
kūtsmēslu izkliešanas ierīci (11 t, mazlietotu, Ls 550) vai maina pret a/m. Tāl. 9157834.

Pārdod auto

AUDI - 100 C4 (1992.g.izl., gāze - benzīns, teicamā stāvoklī). T. 6514347, 9725291;
AUDI - 100 C4 (2.6i, 1993.g.izl., el. pakete, 5 pakāpju ĀK, piekabes āķis, steidzami). T. 9102363;
AUDI - 100 C4 Quattro (melna, 1991.g.izl., 2.3i, ABS, el. lūka, spoguļi, centrālā atslēga, riepas M+S, TA). T. 6031994;
AUDI - 80 (1.6 TD, 1989.g.izl., labā tehniskā stāvoklī). T. 9460277;
AUDI - 80 (1987.g.izl., balta, 1.8i, 4 pakāpju ĀK, jaunas riepas M+S, labā stāvoklī). T. 6577687, 6255090;
FORD TRANSIT (1986.g.izl., labā stāvoklī, 1600 EUR). T. 5882562;
FORD TRANSIT (1991.g.izl., pasažieru, garš, sarkans, TA līdz 2005., labā stāvoklī, dizelis, 2.5i). T. 4636556, 65621137;
FORD TRANSIT (2.0i, 1988.g.izl., īsa, TA, benzīns, labā stāvoklī, Ls 900). T. 9136041;
RENAULT - 11 (1.4i, 1983.g.izl., sarkana, stiklu pacelāji, liekie diski, TA, labā stāvoklī). T. 6394248;
VW PASSAT (1990.g.izl., 1.8 inžektors, automātiskā ĀK, pelēkzila, teicamā tehniskā stāvoklī, 2000 EUR). T. 9133989;
VW PASSAT VARIANT (1990.g.izl., centrālā atslēga, signalizācija, lūka, tumši zils metāliks, jauna TA, tonēti stikli). T. 6588769;
VW PASSAT VARIANT (1995.g.izl., 1.9 TDI, 5 pakāpju ĀK, slapja asfalta kr.). T. 6532948.

Pārdod rezerves daļas

M-2140 rezerves daļām (mazlietots motors). T. 8216109;
motobloku «Krot» ar visām ierīcēm dārzeņu apstrādei, var pa daļām. T. 6567939;
motociklu «Jawa - 350». T. 6542198;
motoru (FORD SCORPIO, DOCH, 2.0i, rezerves daļas). T. 9460277;
piekabes āķi (VW GOLF), riepas 175/185/R-13, elektromotīnā aparātu, FORD SIERRA pakāpju bāmpērī. T. 9266952;
piekabi (paštaisītu), arklū, motoru (T-25, nav pabeigts remonts), ratus, ragavas. T. 6254276;
piekabi (paštaisītu, nelielam traktoram, 5 pakāpju ĀK, OPEL KADETT, 1.3i). T. 9286857;
plaujmašīnu (zirgviļkmes, ar dzinēju). T. 9461383;
puspiekabi (paštaisītu, T-25), riepas ar diskām un rumbām, kultivatoru, zirgviļkmes vagotāju, FORD diskus. T. 8743680;
rezerves daļas (AUDI - 100, 2.3i, 1992.g.izl., bāmpērī, dzinēja galviņu, Ls 25, sedans). T. 6266986, 9672360;
rezerves daļas (BMW - 520i, 1985.g.izl., no vienas a/m). T. 9432365;
rezerves daļas (FORD SIERRA, 2.3D, dizelis, pikaps, 1986.g.izl., viss no vienas a/m). T. 9266952;
rezerves daļas (FORD, lukturus, bāmpērī, stiklus, durvis, ritošās daļas detaļas, ģeneratoru u.c.). T. 6200479;
rezerves daļas (MB - 207D, 1982.g.izl.). T. 9478322;
rezerves daļas (OPEL KADETT, 1.3i, sedans, 1986.g.izl., jaunus priekšējos amortizatorus). T. 6704032;
rezerves daļas (OPEL KADETT, 1.3i; OPEL ASCONA). T. 6310334;
rezerves daļas (OPEL KADETT, 1986.g.izl., sedans, jaunus priekšējos amortizatorus). T. 6704032, 6083304;
rezerves daļas (VW GOLF - 2, 1.6i, 1984.g.izl., 3 durvis), SEAT RONDO, 1986.g.izl., stiklus, bāmpērī, ar piegādi). T. 8734881;
rievas (vasaras, ar lietajiem diskām, divus komplektus, R-13 un R-15). T. 6356488;

rezerves daļas (VW PASSAT, 1.6i, 1983. - 1989.g.izl.; MAZDA - 626, 1989.g.izl.); VAZ - 21011 motoru. T. 9478322;
SAK ar «Volgas» dzinēju, štropi (4 gali, 2m, 1,5 m), kanalizācijas lūkas vaku. T. 6442502;
tehniku (dārzeņu apstrādes, zirgviļkmes). T. 6237010.

Pārdod dzīvniekus

brūnu telīti 7 ned. vecu. Tāl. 9105361 pēc 19.00;
āzīti («Zānes» šķirnes, 1 mēn., Ls 5). T. 8730520;
bullīti (2 mēn., Ls 50). T. 6563359;
dējējvistas (brūnas, 12 mēn.), laivas (1 vai 2-vietīgas, cinkotas). T. 4641904 (vakaros);
kakeni (Persiešu šķ., šinšilla kr.). T. 9106802;
kaki (Persiešu šķ., šinšilla kr., cena pēc vienošanās). T. 4622443;
kaziņu, kazlēnu (3 mēn.). T. 6840787, 6768637, 4635111;
kazlēnus (1 mēn.). T. 4600305;
kucēnu (Kaukāza aitu sugas). T. 9988035;
kucēnus (vācu aitu sugas). T. 9770218;
muskuspiles (jaunas). T. 4627446;
sivēnmātes (grūsnas), jaunus kuliņus. T. 4645347;
akvārija zivtiņas. T. 6558196;
telītes (1 gadu un 1 mēn. vecas, cena pēc vienošanās). T. 4659281;
telīti (1,5 mēn., grūsnu). T. 4620351, 9194152 (rītos, vakaros);
teļu (12 mēn.), telīti (1 mēn., no «Latvijas brūnās»). T. 4698361;
zoslēnus. T. 4656371.

Pērk

a/m IŽ - 2715 («kabiņš»). T. 8730672;
a/m MOSKVIC, M-2140, M-412, jebkāda stāvoklī, līdz Ls 30. T. 9529468;
a/m MOSKVIC. T. 8730672;
a/m vai mikroautobusu ar defektiem vai pēc avārijas (vēlams dzīli). T. 9478322;
a/m VW GOLF - 2 vai 3 (līti). T. 6150101;
autokatalizatorus (jebkāda stāvoklī). T. 6704342;
blokus (gāzēto, lietotus), pārseguma paneļus (6,2 vai 6,3 m). T. 6772268;
dzeloņdrāti (lietoti), vecu piekabi ar dokumentiem. T. 6285960;
gāzes balonu (a/m, «rezerves riepa»), (50 l). T. 6398751;
jērus (4 aitiņas un 1 aunu, līdz Ls 10/gab.). T. 6416562;
JUMZ, ZIL (benzīns, ar četrkantīgo kastī). T. 9420850;
ķēvi (3 - 5 gadus vecu, var neapmācītu). T. 6332194;
kontakts (magnētiskā palaidēja), nedarbojošos pulksteņus dzeltenā korpusā, radiodetaļas KM, PP-3 u.c. T. 6380816;
mobilo telefonu («Nokia», «Siemens» vai «Samsung»). T. 9670336;
motobloku MTZ ar agregātiem (labā stāvoklī). T. 8711438;
motobloku. T. 6527511;
motociklu «IZ Planeta» ar dokumentiem (ne vecāku par 1982.g.izl., var būt ar motora defektu). T. 9935413;
motociklu URAL, DNEPR. T. 9236551;
motoru (motocikla URAL). T. 9236551;
pašizkrāvēju MAZ, ekskavatoru T-130, T-170. T. 9126187;
radiodetaļas, frekvenču mērītāju, oscillogrāfu, pašrakstītāju, kompjūteru u.c. PSRS raž., lietotu, autokatalizatoru. T. 4621629, 9182321;
rāmi (horizontālā lentzāģa, jebkuras firmas, var paštaisītu, var būt deformēts). T. 9468124;
rieļu (priekšējo, E-302 u.c. rezerves daļas). T. 4649838;
sertifikātus (kompensācijas, steidzami). T. 6137786, 4634404;
sertifikātus (kompensācijas, steidzami). T. 6485639, 4634404;
tiklu (žogam, lietotu). T. 6285960;
traktoru MTZ, T-25, T-16, JUMZ rezerves daļām, siena grābekli, rotējošo plaujmašīnu. T. 6017143;
virsbūvi (VAZ - 2101-06, ar dokumentiem, līdz Ls 35). T. 6469917;
zirgu (darba, mīlerīgu). T. 4662633, 6426408.

Dažādi

firma meklē pārvadātājus 30-40 m³ mašīnām ar liftu un visa veida vilcēju pārvadājumiem pa Latviju. Tāl. 9888810.

Pamatojoties uz Vārkavas novada domes lēmumu nr. 7/1 no 20.05.2004., dome paziņo, ka sakarā ar izmaiņām teritorijas plānojuma kartogrāfiskajā materiālā — ciemu detālplānojuma izstrādāšanā, tiek izsludināta plānojuma sabiedriskā apspriešana no 24.04.2004. - 14.06.2004. Iedzīvotājiem lūdz iesniegt savus priekšlikumus.

Apmeklētāju pieņemšanas laiks pirmdienās, ceturtdienās no pulksten 9.00 - 14.00 novada domes telpās. Atbildīgā amatpersona Elita Dzene.

SIA «VS TEKS» PIENĒM DARBĀ KVALIFICĒTAS SUVEJAS darbam ar specmašīnām.

Pēc papildus informācijas griezties Daugavpils ielā 71a, Preiļos no 9.00 līdz 17.00 darba dienās.

PĒRKU zemi, mežu, cirsmas izstrādei, var būt daļēji izcirstas.

Bez starpniekiem.
Tāl. 7815797, 6174100 Anita.

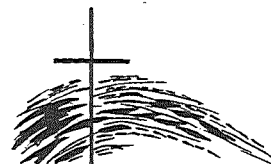
SIA «Kūleņi» veic:

- ✓ ēku kapitālos un kārtējos remontus, būvē jaunbūves, tālr. 9471640
- ✓ veic mērniecības pakalpojumus, tālr. 6310026.

Govju un cūku mākslīgo apsēklošanu veic Jānis Sudniks.

Tāl. 9192180.

27. un 31. maijā z/s pārdos diennakti vecus šķirotus un broilercājus, mēlnus, raibus un brūnus mājās audzētus jaunputnus (2-5 mēn.), dējējvistas (10-14 mēn.), Pekinas un Ruānas pīlenus, pelēkos zoslēnus, gaiļus (arī māina), barību. Stolderos 7.10, Raudavā 7.15, Aizkalnē 7.25, Pelēcos 7.40, Ardavā 7.55, Aglonā 8.15, Jaunaglonā 8.30, Aglonas st. 8.45, Baškos 8.55, Kastīrē 9.00, Anspokos 9.10, Gailīšos 9.25, 9.40, Preiļos 10.00, Ančkinos 10.30, Vārkavā 10.40, 10.55, Upmalā 11.10, Vanagos 11.30, Rožupē 11.40, Līvānos, 12.00, Jaunsilavās 12.30, Zundānos 12.40, Turkos 12.50, Stekos 13.00, Rudzātās 13.10, Priekules 13.25, L. Anspokos 13.35, Smelteros 13.45, Polkoronā 13.55, Galēnos 14.05, Stabulniekos 14.20, Pieniņos 14.35. Tāl. 5321270 (vakaros), 6379952.

Sērojam kopā ar piederīgajiem, Eleonoru STREIKO mūžībā pavadot. Mājas sekcijas kaimiņi

Ir grūti ticēt, ka nekad vairs dzīvē Tev neiznāks ar māti parunāt, Un viņas smaidu — vienkāršu un siltu — Tev vajadzēs tik sirdi saglabāt. Izsakām dziļu līdzjūtību Lilijai Jurānei, MAMINŪ smiltajā guldot.

Kolēģes Īrija

Atver acis, tēt, un savos bērnos raugies, Cik daudz sāpju viņu krūtīs mīt, Viņu lūpas saka klusu paldies, Sirds grib tavu sirdi sasildīt. Izsakām līdzjūtību Aleksandram Piskunovam sakarā ar TĒVA nāvi. Agrofirms «Turība» kolektīvs

Kaut varētu šo smilšu sauju nemest, Bet to vairs nevar, mīļo tēt. Ņem mūsu mīlestību, lai tev nesalst, Ņem siltus vārdus tālā ceļā līdz. Sērojam līdzī darbiniecei Varvarai Jegorovai, TĒVU zemes klēpī guldot. Riebiņu pagasta padome

SIA «Ranko» iepērk mājlopus dzīvsvār.

Samaksa tūlītēja.
Tāl. 42807, 9161121.

SIA «AIBI» pērk zirgus, liellopus, jaunlopus, aitas.

+12%, +18%.
Tāl. 48-71185, 48-71804, 9478728, 9445135.